

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANCÍ

Finanční analýza vybraného podniku

Financial analysis of the selected company

Student:

Lucie Farská

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Martina Borovcová, Ph.D.

Ostrava 2012

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra financí

Zadání bakalářské práce

Student: **Lucie Farská**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R010 Finance
Specializace: 00 Finance
Téma: Finanční analýza vybrané společnosti
Financial Analysis of the Selected Company

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Metodologie finanční analýzy
 3. Charakteristika vybrané společnosti
 4. Analýza a hodnocení vybraných poměrových ukazatelů
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DLUHOŠOVÁ, Dana a kol. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. upr. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martina Borovcová, Ph.D.**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně.“

V Ostravě dne 11.5.2012

Podpis

Poděkování

Děkuji Ing. Martině Borovcové, Ph.D., vedoucí této bakalářské práce, za odbornou pomoc, poskytnuté rady a konzultace.

Obsah

1.	Úvod.....	- 5 -
2.	Metodologie finanční analýzy.....	- 6 -
2.1	Zdroje finanční analýzy.....	- 6 -
2.1.1	Rozvaha.....	- 7 -
2.1.2	Výkaz zisku a ztráty.....	- 8 -
2.1.3	Výkaz cash flow.....	- 10 -
2.2	Uživatelé finanční analýzy.....	- 11 -
2.3	Metody finanční analýzy.....	- 12 -
2.3.1	Horizontální analýza.....	- 13 -
2.3.2	Vertikální analýza.....	- 14 -
2.3.3	Poměrové ukazatele.....	- 14 -
2.3.3.1	Ukazatele likvidity.....	- 14 -
2.3.3.2	Ukazatele rentability.....	- 17 -
2.3.3.3	Ukazatele zadluženosti a finanční stability.....	- 19 -
2.3.4	Pyramidový rozklad ukazatelů rentability.....	- 21 -
2.3.4.1	Metoda postupných změn.....	- 22 -
3.	Charakteristika vybrané společnosti.....	- 24 -
3.1	Základní informace o společnosti.....	- 24 -
3.2	Historie a současnost společnosti.....	- 24 -
3.3	Horizontální analýza účetních výkazů společnosti Pars Komponenty s.r.o.....	- 26 -
3.3.1	Horizontální analýza rozvahy.....	- 27 -
3.3.2	Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty.....	- 30 -
3.4	Vertikální analýza účetních výkazů společnosti Pars Komponenty s.r.o.....	- 31 -
3.4.1	Vertikální analýza rozvahy.....	- 31 -
3.4.2	Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty.....	- 34 -
4.	Analýza a hodnocení vybraných poměrových ukazatelů.....	- 37 -
4.1	Hodnocení likvidity vybrané společnosti.....	- 37 -
4.1.1	Běžná likvidita.....	- 37 -
4.1.2	Pohotová likvidita.....	- 38 -
4.1.3	Okamžitá likvidita.....	- 38 -
4.1.4	Ukazatel čistého pracovního kapitálu.....	- 39 -
4.2	Ukazatele finanční stability a zadluženosti.....	- 39 -
4.2.1	Podíl vlastního kapitálu na aktivech.....	- 40 -
4.2.2	Ukazatel stupně krytí stálých aktiv.....	- 41 -
4.2.3	Majetkový koeficient.....	- 41 -
4.2.4	Ukazatel celkové zadluženosti.....	- 41 -
4.2.5	Ukazatel úrokového zatížení.....	- 42 -
4.2.6	Ukazatel úrokového krytí.....	- 42 -
4.3	Ukazatele rentability.....	- 43 -
4.3.1	Rentabilita aktiv (ROA).....	- 43 -
4.3.2	Rentabilita vlastního kapitálu.....	- 44 -
4.3.3	Rentabilita dlouhodobých zdrojů.....	- 44 -
4.3.4	Rentabilita tržeb.....	- 45 -
4.3.5	Rentabilita nákladů.....	- 45 -
4.4	Pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu.....	- 46 -
4.5	Hodnocení finanční analýzy.....	- 51 -
5.	Závěr.....	- 53 -
	Seznam literatury.....	- 54 -

Seznam zkratek	- 56 -
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	

1. Úvod

Bakalářská práce je zaměřena na hodnocení finanční situace a finanční analýzy vybraného podniku. Pomocí finanční analýzy můžeme posoudit komplexně finanční a ekonomickou situaci podniku jak v současnosti, tak i vývoj v minulých letech. Právě výsledky vývoje z minulých let mohou společnosti pomoci odhalit její slabá a riziková místa, která je třeba sledovat, zaměřit se na jejich řízení a je-li to možné, co nejvíce eliminovat..

Cílem bakalářské práce je provedení finanční analýzy společnosti Pars Komponenty s.r.o. v průběhu období let 2005 až 2010 a na základě zjištěných výsledků zhodnotit finanční situaci podniku. Informace potřebné k sestavení této finanční analýzy byly získány z výkazů vnitropodnikového účetnictví, jimiž jsou rozvaha a výkaz zisku a ztráty.

Bakalářská práce je kromě úvodu a závěru rozdělena do tří částí.

První část této bakalářské práce je zaměřena na popis finanční analýzy. Jsou zde popsány zdroje informací potřebné pro provedení finanční analýzy, charakteristika jejich uživatelů a základní metody používané při zpracování finanční analýzy, kterými jsou horizontální a vertikální analýza. V této části je také uveden popis poměrových ukazatelů finanční analýzy, kterými jsou ukazatele likvidity, finanční stability a zadluženosti, rentability a v neposlední řadě rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu.

Druhá část práce obsahuje základní charakteristiku vybrané společnosti, její historii, předmět podnikání a dosavadní vývoj. Součástí je také provedená horizontální a vertikální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Horizontální a vertikální analýza rozvahy je rozdělena na dvě části, a to podle aktiv a pasiv. U výkazu zisku a ztráty je členění zmíněné analýzy rozděleno podle nákladů a výnosů společnosti.

Třetí část bakalářské práce, praktická část, je zaměřena na aplikaci vybraných metod finanční analýzy. Výsledné hodnoty jednotlivých ukazatelů budou uvedeny v tabulkách a v komentářích podrobněji popsán jejich vývoj. Tato třetí část také obsahuje pyramidový rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu, který je proveden pomocí metody postupných změn. Na konci této části jsou shrnuty výsledné hodnoty ukazatelů.

V závěru práce jsou shrnuty a hodnoceny výsledky finanční analýzy vybrané společnosti a uvedena doporučení.

2. Metodologie finanční analýzy

Hlavním zdrojem pro tuto kapitolu jsou publikace Kislingerová (2007), Valach (1997), Dluhošová (2010), Grünvald, Holečková (2008).

Finanční analýza je oblast, která je významnou součástí komplexu finančního řízení podniku. Předmětem je úzce spojena s finančním účetnictvím, které poskytuje data a informace pro finanční rozhodování prostřednictvím základních finančních výkazů, kterými jsou: rozvaha, výkaz zisku a ztráty a přehled o peněžních tocích (cash flow). Tyto výkazy jsou sestaveny na podkladě finančního účetnictví, které shromažďuje, třídí, eviduje a dokumentuje údaje o hospodaření podniku. Z hlediska finančního řízení je nedostatkem těchto účetních informací však to, že zobrazují minulost a neobsahují výhledy do budoucnosti. Samotné souhrnné výstupy z finančního účetnictví neposkytují úplný obraz o hospodaření a finanční situaci podniku, o jejich slabých a silných stránkách, nebezpečích, trendech a celkové kvalitě hospodaření. K překonání těchto nedostatků se proto využívá finanční analýza jako formalizovaná metoda, která porovnává získané údaje mezi sebou a rozšiřuje tak jejich vypovídací schopnost, umožňuje dospět k určitým závěrům o celkovém hospodaření a finanční situaci podniku, podle kterých je možné přijmout různá opatření a využít tyto informace ke kvalitnímu rozhodování a řízení podniku.

Hlavním úkolem finanční analýzy je provést, s pomocí speciálních metodických prostředků, diagnózu finančního hospodaření podniku, posoudit vyhlídky do budoucna a pomoci při přípravě opatření, které by mohly zlepšit ekonomickou situaci podniku a zajistit jeho další prosperitu a také zkvalitnit rozhodovací procesy v podniku.

Finanční analýzu lze rozdělit na čtyři postupné fáze, které na sebe navazují: diagnózu základních charakteristik finanční situace, hlubší rozbor příčin zjištěného stavu, identifikaci hlavních faktorů nežádoucího vývoje a návrh opatření.

2.1 Zdroje finanční analýzy

Základním požadavkem pro provedení kvalitní finanční analýzy je především dostatečné množství informací, které by měly být komplexní a co nejpřesnější. Informačních zdrojů je mnoho a lze je obecně shrnout do tří oblastí: finanční informace, kvantifikovatelné nefinanční informace a nekvantifikovatelné informace.

Do skupiny **finančních informací** řadíme především výkazy finančního a vnitropodnikového účetnictví (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, cash flow), které jsou často používány jako hlavní zdroj ekonomických dat. Dále mezi finanční informace patří například

výroční zprávy, vnitropodnikové informace, informace finančních analytiků a vedoucích pracovníků podniku.

Kvantifikovatelné nefinanční informace získáváme z ekonomických a firemních statistik produkce, zaměstnanosti, normy spotřeby, odbytu, také z interních směrnic, různých podnikových plánů a evidencí.

Nekvantifikovatelné informace obsahují především zprávy jednotlivých vedoucích pracovníků útvarů podniku, nezávislé komentáře např. manažerů, prognózy a doporučení ekonomických expertů, viz. Dluhošová (2010).

2.1.1 Rozvaha

Rozvaha je účetní výkaz, který podává přehled o stavu majetku podniku (aktiva) a zdrojích jeho krytí (pasiva) v určitém okamžiku v peněžním vyjádření. Jednotlivé položky v rozvaze jsou uspořádány podle stupně likvidity a uvádějí se jako stavy ke konci běžného účetního období a stavy na konci minulého účetního období a tvoří tedy statický přehled k určitému datu. Na levé straně rozvahy jsou aktiva firmy, kdy struktura aktiv je označována jako majetková struktura podniku. Aktiva rozdělujeme do dvou skupin a to stálá aktiva (dlouhodobá, fixní), která podnik využívá po dobu delší než jeden rok, a oběžná aktiva (krátkodobá), která se v podniku spotřebovávají a využívají se po dobu menší než jeden rok. Na pravé straně rozvahy se nachází pasiva firmy, které rozdělujeme podle typu vlastnictví na vlastní kapitál, který představuje zdroje vložené do podnikání majiteli, společníky nebo akcionáři, a na cizí zdroje, které znázorňují závazky podniku vůči věřitelům. Pomocí pasivní strany rozvahy zjistíme způsob financování podniku, neboli z jakých zdrojů jsou financována podniková aktiva. Při sestavování rozvahy musí být dodrženo bilanční pravidlo, které udává, že celková aktiva se musí rovnat celkovým pasivům. V Tabulce č. 2.1 je uvedena struktura rozvahy.

Tabulka 2.1 Struktura rozvahy

Označení	Položka	Označení	Položka
	AKTIVA CELKEM		PASIVA CELKEM
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	A.	Vlastní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek	A.I.	Základní kapitál
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A.II.	Kapitálové fondy
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A.III.	Fondy ze zisku
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let
C.	Oběžná aktiva	A.V.	Výsledek hospod. běžného účet. období
C.I.	Zásoby	B.	Cizí zdroje
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	B.I.	Rezervy
C.III.	Krátkodobé pohledávky	B.II.	Dlouhodobé závazky
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	B.III.	Krátkodobé závazky
D.	Ostatní aktiva	B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci
D.I.	Časové rozlišení	C	Ostatní pasiva
		C.I.	Časové rozlišení

Zdroj: Dluhošová (2010)

2.1.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty, (dále jen VZZ), slouží ke zjišťování výše a způsobu tvorby složek výsledku hospodaření. VZZ zahrnuje náklady a výnosy za běžné období. Náklady představují peněžní vyjádření účelně a účelově vynaložených prostředků a práce při zhotovení výrobků nebo provedení výkonů. Se vznikem nákladů je spojen úbytek majetku podniku, který je vykazován v rozvaze. Výnosy jsou peněžně vyjádřené výsledky, které plynou podniku z veškerých jeho činností za určité období, bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich úhradě.

Náklady a výnosy řadíme do určitých oblastí, kterými jsou: provozní, finanční a mimořádné aktivity. Právní úprava výkazu zisku a ztrát v České republice vymezuje stupňovitou podobu výkazu, kdy se zjišťuje výsledek hospodaření odděleně za tyto činnosti.

Výsledek hospodaření zjistíme výpočtem dle vztahu:

$$\frac{\text{Výnosy}}{\text{Náklady}} \quad (2.1)$$

Pokud výnosy převyšují náklady, podnik vykazuje zisk. V případě, že jsou náklady větší než výnosy, podnik vykazuje ztrátu.

Výsledek hospodaření dělíme na:

- **Výsledek hospodaření z provozní činnosti** tvoří základní a opakující se činnosti podniku,
- **Výsledek hospodaření z finanční činnosti** souvisí se způsobem financování a s finančními operacemi podniku,
- **Výsledek hospodaření za běžnou činnost** představuje o sumu výsledku hospodaření z provozní a finanční činnosti,
- **Výsledek hospodaření z mimořádné činnosti** vyplývá z nepravidelných a neočekávaných operací podniku; jedná se o rozdíl mezi mimořádnými výnosy a mimořádnými náklady,
- **Výsledek hospodaření za účetní období** získáme sečtením hospodářského výsledku za běžnou činnost a hospodářského výsledku z mimořádné činnosti.

Tabulka 2.2 Výkaz zisku a ztráty

Symbol	Položka
OM	OBCHODNÍ MARŽE
T _P	+ Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb
N _P	- Provozní náklady
VH_P	= Provozní výsledek hospodaření
V _f	+ Výnosy z finanční činnosti
N _f	- Náklady z finanční činnosti
VH_f	= Finanční výsledek hospodaření
D _B	- Daň z příjmů za běžnou činnost
VH_B	= Výsledek hospodaření za běžnou činnost (VH_P + VH_f – D_B)
V _M	+ Mimořádné výnosy
N _M	- Mimořádné náklady
D _M	- Daň z mimořádné činnosti
VH_M	= Mimořádný výsledek hospodaření
VH	= Výsledek hospodaření za účetní období (VH_B + VH_M)

Zdroj: Dluhošová (2010)

V Tabulce 2.2 je uvedena základní struktura VZZ. Hodnotu obchodní marže, uvedenou v Tabulce 2.2 spočteme, když odečteme náklady na prodané zboží od tržeb za toto prodané zboží.

2.1.3 Výkaz cash flow

Cash flow je toková veličina a vyjadřuje rozdíl pří toku a odtoku hotovosti za určité období. Informace, které jsou spojené s analýzou cash flow jsou nezbytné pro kvalitní rozhodování managementu podniku, investorů i věřitelů. Cílem výkazu peněžních toků (cash flow) je objasnit hlavní faktory, které ovlivňují příjem, výdej hotovosti a z toho plynoucí stav hotovosti k určitému okamžiku.

Podle základních aktivit podniku se struktura výkazu cash flow člení na tři části:

- **Cash flow z provozní činnosti** odráží aktivity ovlivňující tvorbu čistého zisku,
- **Cash flow z investiční činnosti** obsahuje aktivity, které souvisí s pohybem investičních aktiv; výše je dána pohybem fixních aktiv a transakcí na investičním finančním trhu,
- **Cash flow z finanční činnosti** obsahuje všechny finanční transakce se zapůjčovatelem finančních prostředků.

K sestavení výkazu cash flow můžeme použít přímou nebo nepřímou metodu. Na základě přímé metody provádíme rozdíl mezi všemi příjmy a výdaji. Nepřímá metoda je však přehlednější a výhodnější, jelikož výkaz cash flow sestavíme na základě součtu čistého zisku po zdanění a odpisů za dané období a také přírůstků nebo úbytků příslušných položek aktiv a pasiv oproti počátečnímu stavu. Na základě aktivit podniku členíme výkaz na provozní cash flow, investiční cash flow a finanční cash flow.

Tabulka 2.3 Nepřímá metoda výpočtu cash flow ve zjednodušeném pojetí

Symbol	Položka
EAT	+ Čistý zisk
ODP	+ Odpisy
ZAS	- Změna stavu zásob
POHL	- Změna stavu pohledávek
KZAV	+ Změna stavu kr. závazků
CF _{prov}	= Cash flow z provozní činnosti
DA	- Přírůstek dlouhodobých aktiv (investice)
CF _{inv}	= Cash flow z investiční činnosti
BŮ	+ Změna bankovních úvěrů
NZ	+ Změna nerozděleného zisku minulých let
DIV	- Dividendy
EA	+ Emise akcií

Symbol	Položka
CF_{fin}	= Cash flow z investiční činnosti
CF_{cel}	= Cash flow celkem = $CF_{prov} + CF_{inv} + CF_{fin}$

Zdroj: Dluhošová (2010)

2.2 Uživatelé finanční analýzy

Informace, které se týkají finančního stavu podniku jsou předmětem zájmu mnoha subjektů, které se nějakým způsobem dostávají do kontaktu s daným podnikem. Finanční analýza podniku je důležitá hlavně pro akcionáře, věřitele, podnikové manažery a externí uživatele. Každá z těchto skupin finanční analýzu využívá pro své konkrétní potřeby.

Uživateli jsou:

- manažeři
- investoři
- obchodní partneři
- banky a jiní věřitelé
- stát a jeho orgány
- konkurenti

Pro **manažery** jsou základem finanční analýzy informace získané z finančního účetnictví. Finanční analýza slouží především pak pro dlouhodobé i operativní finanční řízení podniku. Pro manažery je velmi důležité znát situaci podniku, zejména kvůli správnému rozhodování při získávání finančních zdrojů nebo při zajišťování optimální majetkové struktury, umožňuje vhodný výběr způsobu financování podniku, apod. Nalezením silných a slabých stránek finančního hospodaření pomocí finanční analýzy pomáhá manažerům určit správný podnikatelský záměr.

Investoři, kterými mohou být akcionáři a společníci firmy, mají prioritní zájem o finančně-účetní informace. Zajímají se hlavně o úroveň stability a likvidity firmy. Tito uživatelé využívají finanční analýzu ze dvou hledisek. První hledisko je investiční, které představuje využívání informací za účelem rozhodování o budoucích investicích, např. dividendová výnosnost, výběr portfolia cenných papírů apod. Jelikož akcionáři vkládají do podniku své prostředky, chtějí mít jistotu, že jsou vhodně uloženy a proto se nejvíce zajímají o míru rizika a míru výnosnosti. Jako druhé hledisko je hledisko kontrolní. Toto hledisko využívají zejména akcionáři, kteří se prostřednictvím manažerů zajímají o stabilitu, likviditu podniku a disponibilní zisk.

Pro **zaměstnance** je důležitým faktorem zachování pracovních míst a mzdová politika podniku, proto jejich zájem směřuje hlavně na finanční a hospodářskou stabilitu a prosperitu podniku.

Zcela odlišný zájem o informace finanční analýzy mají **obchodní partneři**. Typickým obchodním partnerem jsou dodavatelé. Dodavatelé se zajímají o finanční situaci podniku z důvodu jistoty, zda bude podnik schopen hradit své závazky a faktury.

Banky a jiní věřitelé se snaží shromažďovat co nejvíce informací o finanční situaci potencionálního dlužníka, aby se mohli správně rozhodnout, zda poskytnout úvěr, v jaké výši a za jakých podmínek. Před poskytnutím úvěru posuzuje banka bonitu dlužníka. Jako první provádí banka analýzu ziskovosti podniku, kdy zjišťuje, zda podnik hospodaří správně nebo špatně, potřebuje financovat majetek nezbytný pro hospodářskou činnost apod. Rentabilita podniku je dalším zkoumaným faktorem, který bance poskytuje informace o efektivnosti hospodaření podniku.

Stát a jeho orgány se zajímají o informace zjištěné z analýzy z mnoha důvodů. Jedná se například o statistiku, kontrolu plnění daňových povinností aj.

Konkurenti hledají informace důležité pro mezipodnikové srovnání finanční situace. Srovnávají výsledky hospodaření, ziskovou marži, hodnotu a obratovost zásob, rentabilitu apod. Není povinností podniku, aby poskytoval tyto informace svým konkurentům, ovšem mohl jejich neposkytnutím by mohl ztratit své dobré jméno anebo odradit potencionální investory.

2.3 Metody finanční analýzy

Metody finančních analýzy můžeme členit různě. Za základní členění se považuje rozdělení metod to dvou hlavních skupin, a to metody deterministické a metody matematicko-statistické. Metody deterministické jsou standardní nástroje používané v podniku především pro analýzu vývoje a odchylek a pro menší počet období. Metody matematicko-statistické vychází z delších časových období.

Za základ metod finanční analýzy považujeme finanční ukazatele, které jsou vymezeny jako formalizované zobrazení hospodářských výsledků. Ukazatele, které zjistíme z účetních výkazů přímo, jsou vyjádřeny v peněžních jednotkách, ale početními operacemi můžeme získat výsledek v jednotkách času, v procentech apod.

Také můžeme ve finanční analýze použít dvě rozborové techniky, kterými jsou procentní rozbor a poměrová analýza. Technika procentního rozboru je založena na rozboru absolutních vstupních dat a sestavení vertikální a horizontální analýzy účetních výkazů. Na rozbor

absolutních vstupních veličin navazuje další krok, a to vytvoření soustavy ukazatelů. K vytvoření těchto soustav ukazatelů používáme dva základní přístupy, a to soustavy paralelní a pyramidové.

Paralelní soustavy jsou tvořeny skupinami ukazatelů podle jejich příbuznosti a interpretace. Výhodou této metody je, že můžeme sestavovat soustavy ukazatelů z dobře ekonomicky interpretovatelných a známých ukazatelů a vyjádřit tak požadované vlivy a faktory.

Pyramidové soustavy jsou tvořeny na principu existence základního ukazatele, který je postupně rozkládán do jednotlivých vysvětlujících ukazatelů tak, že celá soustava má tvar pyramidy. Smyslem této soustavy je vysvětlit postupnou změnu chování základního ukazatele.

Do základních rozborových technik také zahrnujeme metody založené na práci se zjištěnými údaji, které jsou obsaženy v účetních výkazech a s údaji z nich odvozenými. Podle toho je možné je rozdělit na dvě skupiny. Když budeme položky z účetních výkazů analyzovat přímo, jedná se o metodu absolutní, v případě jejich poměru se jedná o metodu relativní.

Podstatou metody absolutní je používání údajů přímo zjištěných v účetních výkazech, např. rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Tyto údaje jsou považovány za absolutní ukazatele. Absolutní ukazatele potřebujeme zejména k analýze vývojových trendů (horizontální analýza) a k analýze komponent (vertikální analýza).

Pomocí metoda relativní se zabýváme procesním rozbořem absolutních ukazatelů a je využíváme ji k prvotní orientaci v hospodaření podniku. S pomocí této metody můžeme také upozornit na problémové oblasti, které je potřeba podrobněji zkoumat. Tato metoda bývá prováděna ve dvou formách, jako horizontální a vertikální analýza.

Výchozím bodem finanční analýzy je vertikální a horizontální analýza.

2.3.1 Horizontální analýza

Pomocí Horizontální analýzy sledujeme vývoj zkoumané veličiny jednotlivých výkazů v čase. Jedná se o sledovaný meziroční vývoj, kdy porovnáváme, dvě po sobě jdoucí, veličiny v řádcích, tzv. horizontálně. Pomáhá nám zjistit, o kolik procent se jednotlivé položky rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty změnily oproti předchozímu období (procentní změna) anebo o kolik se měnily (absolutní změna). Změny hodnot jsou tedy uvedeny buď v procentním vyjádření, nebo absolutním vyjádření.

$$\text{Absolutní změna} = U_t - U_{t-1} = \Delta U_t, \quad (2.2)$$

$$\text{Relativní změna} = \frac{(U_t - U_{t-1})}{U_{t-1}} = \frac{\Delta U_t}{U_{t-1}}, \quad (2.3)$$

kde U je hodnota příslušné položky účetního výkazu v čase t , t je běžné období, $t-1$ je předchozí období.

2.3.2 Vertikální analýza

Princip vertikální analýzy spočívá ve sledování jednotlivé položky finančních výkazů v relaci k nějaké veličině (absolutnímu ukazateli). V případě rozvahy je absolutním ukazatelem suma aktiv nebo pasiv, u výkazu zisku a ztráty se jedná např. o sumu výnosů nebo sumu nákladů. Tato analýza pracuje s daty jednoho období odshora dolů, proto je také nazývána vertikální. Jednou z nevýhod vertikální analýzy je, že zjištěné podíly pouze konstatuje, ale už nevysvětluje příčiny jejich vzniku. Může ovšem pomoci a upozornit na problémové oblasti, kterým je potřeba se podrobněji věnovat.

$$\text{Obecný vzorec vertikální analýzy} = \frac{U_i}{\sum U_i} . \quad (2.4)$$

2.3.3 Poměrové ukazatele

Pomocí vertikální a horizontální analýzy sledujeme vývoj jedné položky rozvahy či výsledovky v čase nebo ve vztahu k jedné vztažené veličině, zatímco pomocí poměrové analýzy dáváme do poměru položky vzájemně mezi sebou. Prostřednictvím poměrových ukazatelů vyjadřujeme vzájemný vztah dvou položek z účetních výkazů pomocí jejich podílu a tyto ukazatele patří k nejpočetnější skupině ukazatelů finanční analýzy. Pomocí těchto ukazatelů jsme schopni posoudit různé stránky činnosti podniku a celkovém finančním zdraví.

Základními ukazateli poměrové analýzy jsou:

- ukazatele likvidity,
- ukazatele finanční stability a zadluženosti,
- ukazatele rentability,
- ukazatele aktivity.

S ohledem na cíl práce budou dále popsány ukazatele likvidity, zadluženosti a rentability.

2.3.3.1 Ukazatele likvidity

Trvalá platební schopnost je jednou z hlavních základních podmínek úspěšné existence podniku v podmínkách trhu. Pro rozbor ukazatelů likvidity a správnou interpretaci výsledků je důležité nejdříve pochopit pojmy: solventnost, likvidita a likvidnost.

Solventnost vyjadřuje obecnou schopnost podniku získat prostředky na úhradu svých závazků. Jedná se o relativní přebytek hodnoty aktiv nad hodnotou závazků.

Likvidita je momentální schopnost uhradit splatné závazky a je také měřítkem krátkodobé nebo okamžité solventnosti.

Likvidnost charakterizuje konkrétní druhy majetku. Označuje míru obtížnosti transformovat majetek do hotovostní formy.

Poměrové ukazatele likvidity zkoumají, jestli je firma likvidní, což znamená, jestli má dostatek prostředků na zaplacení krátkodobých závazků. Údaje, které jsou k tomuto porovnání potřebné pocházejí z rozvahy podniku.

Pro účely posouzení platební schopnosti podniku můžeme použít tři typy ukazatelů likvidity, a to ukazatel celkové likvidity, ukazatel pohotové likvidity a ukazatel okamžité likvidity.

Ukazatel celkové (běžné) likvidity nám ukazuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. Znamená to, kolikrát je podnik schopen uspokojit své věřitele, za předpokladu že by proměnil veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku v hotovost. Hlavní smysl tohoto ukazatele spočívá v tom, že má pro úspěšnou činnost podniku zásadní význam hrazení krátkodobých závazků z těch položek aktiv, které jsou pro tento účel určeny. Ukazatel je důležitý především pro krátkodobé věřitele podniku, jelikož jim poskytuje informaci, do jaké míry jsou jejich krátkodobé prostředky chráněny hodnotou majetku, neboť věřitelé podstupují riziko, že jim vložené prostředky nebudou vráceny. Za přiměřenou výši tohoto ukazatele se považuje rozmezí 1,5 – 2,5. U konzervativní firemní strategie může být hodnota vyšší než 2,5 naopak u agresivní strategie nižší než 1,5. Ovšem nikdy by se hodnota tohoto ukazatele neměla pohybovat méně než 1. Slabá stránka tohoto ukazatele spočívá v tom, že často není splněn hlavní předpoklad, aby veškerá oběžná aktiva bylo možné v krátkém čase přeměnit v hotovost. Také může být ovlivněn způsobem ocenění zásob. Pokud podnik vykazuje dlouhodobě vysoké hodnoty likvidity, dochází v podniku sice ke snížení nebezpečí platební neschopnosti, ale zároveň může hrozit i snížení výkonnosti a zároveň výnosnosti firmy. Vývoj u tohoto ukazatele by měl být stabilní.

$$\text{Celková likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (2.5)$$

Ukazatelem pohotové likvidity eliminujeme nedostatky ukazatele celkové likvidity. Je sestaven tak, že se berou v úvahu z oběžných aktiv pohotové prostředky a pohledávky, čímž vylučuje zásoby tj. hotové výrobky, materiál, polotovary aj.. Doporučená hodnota ukazatele pohotové likvidity by se měla pohybovat v rozmezí od 1,0 – 1,5. Vývojový trend by měl být rostoucí.

$$Pohotov\acute{a}\ likvidita = \frac{Ob\acute{e}žn\acute{a}\ aktiv\acute{a} - Z\acute{a}soby}{Kr\acute{a}tkodob\acute{e}\ z\acute{a}vazky} \quad (2.6)$$

Ukazatel okamžité likvidity vychází ze základní složky pohotových platebních a tedy i nejlikvidnějších prostředků, tj. které tvoří peníze na účtech, peníze v hotovosti a šeky. Tento ukazatel je poměrně nestabilní a proto většinou slouží zejména k dokreslení úrovně likvidity. Nejnížší přípustná hodnota tohoto ukazatele je 0,2 a trend je doporučován rostoucí.

$$Okamžit\acute{a}\ likvidita = \frac{Pohotov\acute{e}\ platebn\acute{i}\ prost\acute{r}edky}{Kr\acute{a}tkodob\acute{e}\ z\acute{a}vazky} \quad (2.7)$$

Ukazatel čistého pracovního kapitálu (ČPK) sice patří do kategorie rozdílových ukazatelů, avšak velmi úzce souvisí s analýzou likvidity. Vyjadřujeme jej jako rozdíl oběžných aktiv a celkových krátkodobých dluhů. Vypočtený rozdíl představuje část oběžného majetku, který je financován z dlouhodobých zdrojů a slouží k řízení plynulosti výrobního procesu. Tento ukazatel nám říká, jak se část oběžného majetku v průběhu roku přemění v pohotové platební prostředky. Tento ukazatel není vhodný pro mezipodnikové srovnávání. Existují dva přístupy výpočtu čistého pracovního kapitálu, a to operativní a strategický.

$$\check{C}PK_{operativn\acute{i}} = Ob\acute{e}žn\acute{a}\ aktiv\acute{a} - Kr\acute{a}tkodob\acute{e}\ z\acute{a}vazky, \quad (2.8)$$

$$\check{C}PK_{strategick\acute{y}} = (Vlastn\acute{i}\ kapit\acute{a}l + Dlouhodob\acute{y}\ ciz\acute{i}\ kapit\acute{a}l) - St\acute{a}l\acute{a}\ aktiv\acute{a}. \quad (2.9)$$

Velikost ukazatele čistého pracovního kapitálu je dána skladbou bilance podniku. Aby měl podnik zajištěnou likviditu, měla by krátkodobá aktiva převyšovat krátkodobé závazky, anebo dlouhodobé zdroje převyšovat dlouhodobá (fixní) aktiva. Pokud je krátkodobý oběžný majetek financován dlouhodobým kapitálem, nazýváme tuto situaci jako překapitalizování podniku. Opakem této situace je podkapitalizování podniku, ke kterému dochází, když se krátkodobý cizí kapitál podílí na krytí dlouhodobého (fixního) majetku. Podkapitalizování podniku je mnohem nebezpečnější než překapitalizování. V souvislosti s čistým pracovním

kapitálem a s těmito situacemi v podniku rozlišujeme tři typy financování aktivit podniku, a to konzervativní, umírněný a agresivní způsob financování.

Konzervativní způsob financování je charakteristický překapitalizováním podniku.

Umírněný způsob financování představuje situaci v podniku, kdy krátkodobé zdroje kryjí oběžný majetek a dlouhodobé zdroje kryjí dlouhodobý majetek.

Agresivní způsob financování je spojen s podkapitalizováním podniku.

Obrázek 2.1 Schématické znázornění ČPK v rozvaze podniku

Aktiva		Pasiva	
Stálá aktiva	Oběžná aktiva	Čistý pracovní kapitál	Základní kapitál
			Nerozdělený zisk
Zásoby		Kr. závazky	Čistý zisk
Pohledávky			Dlouhodobé bankovní úvěry
Finanční majetek			Krátkodobé závazky

Zdroj. viz. Dluhošová 2010

2.3.3.2 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability patří k nejsledovanějším ukazatelům vzhledem k tomu, že pomocí jejich výsledných hodnot zjistíme informace o efektu, jakého bylo dosaženo vloženým kapitálem. Měří ziskovost firmy jako výnos jednotlivých skupin finančních zdrojů. Pomocí těchto ukazatelů zjistíme jaký zisk přináší investice do podniku. Základním kritériem hodnocení rentability je rentabilita vloženého kapitálu. Tuto rentabilitu můžeme obecně definovat jako poměr zisku a vloženého kapitálu. Vložený kapitál se používá většinou ve třech různých formách. Podle toho, jaký typ kapitálu je použit, rozlišujeme: rentabilitu aktiv, rentabilitu vlastního kapitálu, rentabilitu dlouhodobě investovaného kapitálu, rentabilitu tržeb a rentabilitu nákladů.

Pro účely výpočtu rentability používáme různé druhy zisku, které můžeme vyčíst z výkazu zisku a ztráty:

- **EBITDA** (Earnings before interes, taxes, depreciations and amortization Charges) představuje zisk před odpisy, úroky, zdaněním,
- **EBIT** (earnings before interes and taxes) je zisk před úhradou úroků a daní,
- **EBT** (earnings before taxes) je zisk před zdaněním,
- **EAT** (earnings after taxes) představuje zisk po zdanění neboli čistý zisk, který zůstává v podniku k rozdělení mezi společníky a k doplnění zadrženého zisku ponechaného v podniku.

Rentabilita aktiv (ROA) je považován za jeden z klíčových měřítek rentability, protože poměřuje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání bez ohledu na to, z jakých zdrojů jsou financovány, tedy bez ohledu na to, zda byla financována z vlastního kapitálu nebo kapitálu cizího. Čistý zisk zde představuje pouze část výsledného efektu. Druhou část tvoří efekt zhodnocení cizího kapitálu, neboli odměna věřitelům.

$$ROA = \frac{EBIT}{Aktiva} \cdot 100, \quad (2.10)$$

$$ROA = \frac{EAT + Úroky \cdot (1 - t)}{Aktiva} \cdot 100, \quad (2.11)$$

kde t je sazba daně z příjmů.

Pomocí rentability dlouhodobých zdrojů vyjádříme efekt z dlouhodobých investic. Těmito ukazateli měříme všeobecnou efektivnost vloženého kapitálu bez ohledu na to, odkud kapitál pochází.

Rentabilitou vlastního kapitálu (ROE) vyjadřujeme výnosnost kapitálu vloženého vlastníky nebo akcionáři do podniku. Pomocí tohoto ukazatele mohou investoři zjistit, zda je jejich kapitál reprodukován s patřičnou intenzitou odpovídající riziku investice. Rentabilita vlastního kapitálu je závislá na rentabilitě celkového kapitálu a úrokové míře cizího kapitálu. Žádoucí trend u ukazatele je rostoucí a tento růst může způsobit například zlepšení výsledku hospodaření nebo zmenšení podílu vlastního kapitálu ve firmě.

$$ROE = \frac{EAT}{Vlastní kapitál} \cdot 100. \quad (2.12)$$

Ukazatelem **Rentability dlouhodobých zdrojů (ROCE)** hodnotíme význam dlouhodobého investování na základě určení výnosnosti vlastního kapitálu spojeného s dlouhodobými zdroji. Ukazatel vyjadřuje efekt z dlouhodobých investic a měří všeobecnou efektivnost vloženého kapitálu bez ohledu na to, odkud kapitál pochází. Často je používám k mezipodnikovému srovnávání.

$$ROCE = \frac{EBIT}{Vlastní kapitál + Dlouhodobé dluhy} \cdot 100 . \quad (2.13)$$

Rentabilita tržeb (ROS) je ukazatel, který používáme hlavně k srovnávání v čase a mezipodnikovému porovnávání. Pomocí tohoto ukazatele zjistíme, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč tržeb. V praxi používáme nejméně dvě základní varianty konstrukce ukazatele, které se liší v čitateli. Lze použít čistý zisk (EAT) nebo hodnotu EBIT. Trend ukazatele rentability tržeb by měl být rostoucí.

$$Provozní rentabilita tržeb = \frac{EBIT}{Tržby} \cdot 100 , \quad (2.14)$$

$$Zisková rentabilita tržeb = \frac{EAT}{Tržby} \cdot 100 . \quad (2.15)$$

Rentabilita nákladů (ROC) je velmi často používaným ukazatelem, jelikož jím zjistíme, kolik Kč čistého zisku získá podnik vložením 1 Kč celkových nákladů. Čím je vyšší hodnota ukazatele, tím lépe jsou zhodnoceny vložené náklady do hospodářského procesu a tím je také vyšší procento zisku. Žádoucí trend ukazatele je rostoucí. Hodnotu ukazatele je vhodné hodnotit v jednotlivých letech a následně sledovat jeho vývoj.

$$ROC = \frac{EAT}{Celkové náklady} \cdot 100 . \quad (2.16)$$

2.3.3.3 Ukazatele zadluženosti a finanční stability

Finanční stabilitu podniku obecně chápeme jako schopnost firmy dlouhodobě hradit své finanční závazky a dlouhodobě dosahovat přiměřené výkonnosti. Finanční stabilitu lze hodnotit na základě analýzy vztahu podnikových aktiv a zdrojů jejich krytí. Pojem zadluženost vyjadřuje financování podniku cizími zdroji. V reálné ekonomice u velkých podniků není ani možné, aby podnik financoval všechna svá aktiva z vlastních nebo naopak z cizích zdrojů. Používání jen

vlastního kapitálu s sebou přináší snížení celkové výnosnosti vloženého kapitálu a naopak financování pouze z cizích zdrojů je spojeno s obtížemi při jeho získávání.

Analýzou zadluženosti porovnáváme položky získané z rozvahy a na jejich základě zjistíme, v jakém rozsahu jsou podniková aktiva financována cizími zdroji. Zadluženost ve firmě nemusí být nutně vždy špatným znamením, v dobře fungující firmě může naopak přispívat k rentabilitě vlastního kapitálu.

Podíl vlastního kapitálu na aktivech je ukazatel, kterým charakterizujeme dlouhodobou finanční stabilitu a zjišťujeme, do jaké míry podnik financuje svůj majetek vlastními zdroji. Pomocí tohoto ukazatele určíme výši finanční samostatnosti podniku. Používá se pro hodnocení hospodářské a finanční stability podniku. Žádoucí trend tohoto ukazatele je rostoucí, tedy obecně platí, že by se hodnota ukazatele měla zvyšovat, ovšem vysoká hodnota může znamenat pokles výnosnosti vložených prostředků.

$$\text{Podíl vlastního kapitálu na aktivech} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Aktiva celkem}} \cdot 100. \quad (2.17)$$

Stupeň krytí stálých aktiv je ukazatel, kterým poměříme dlouhodobý kapitál ke stálým aktivům. Stálá aktiva podniku, jeho dlouhodobý hmotný, dlouhodobý nehmotný a dlouhodobý finanční majetek, by měl být kryt dlouhodobými zdroji. Analyzovaná společnost ovšem nevytváří dlouhodobý finanční majetek, proto se ve výpočtech tohoto ukazatele neobjevuje. Ukazatel stupně krytí stálých aktiv by měl dosahovat alespoň hodnoty 100%, tzn., že veškerá stálá aktiva by měla být kryta dlouhodobým kapitálem. Žádoucí trend ukazatele je uváděn jako rostoucí.

$$\text{Stupeň krytí stálých aktiv} = \frac{\text{Vlastní kapitál} + \text{Dl. cizí kapitál}}{\text{Stálá aktiva}} \cdot 100. \quad (2.18)$$

Majetkový koeficient bývá také nazýván jako finanční páka. Pomocí tohoto ukazatele zjistíme, kolik Kč aktiv připadá na 1 Kč vlastního kapitálu. Hodnota ukazatele by měla být z dlouhodobého hlediska stabilní.

$$\text{Majetkový koeficient} = \frac{\text{Celková aktiva}}{\text{Vlastní kapitál}} \cdot 100. \quad (2.19)$$

Ukazatel celkové zadluženosti také označujeme jako ukazatel věřitelského rizika. Ukazatelem celkové zadluženosti zjistíme podíl celkových dluhů k celkovým aktivům a jeho

pomocí měříme podíl věřitelů na celkovém kapitálu, z něhož je financován majetek firmy. Čím vyšší je hodnota ukazatele celkové zadluženosti, tím vyšší je riziko věřitelů. Proto zadluženost ovlivňuje jak věřitelské riziko, tak i výnosnost podniku.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková aktiva}} \cdot 100. \quad (2.20)$$

Zadluženosti vlastního kapitálu, je ukazatel, jehož hlavní princip spočítá v tom, že porovnává celkové dluhy k vlastnímu kapitálu. Přijatelná zadluženost vlastního kapitálu závisí na fázi vývoje firmy a vztahu vlastníků k riziku. U stabilních společností by se tato zadluženost měla pohybovat v rozmezí od 80% do 120%.

$$\text{Zadluženost vlastního kapitálu} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Vlastní kapitál}} \cdot 100. \quad (2.21)$$

Úrokové krytí vypovídá o tom, kolikrát jsou úroky kryty výši provozního zisku, což znamená, kolikrát je zajištěno placení úroků. Čím je toto úrokové krytí vyšší, tím je finanční situace podniku lepší. Pokud je výsledná hodnota úrokového krytí rovna 1 anebo 100%, vydělává firma pouze na své úroky, což znamená, že vykazuje nulový čistý zisk. Jestliže je hodnota ukazatele menší než 1 nebo 100%, podnik si není schopen vydělat ani na úroky.

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{Úroky}}. \quad (2.22)$$

Úrokové zatížení je ukazatel, kterým zjistíme, jakou část celkového vytvořeného efektu odčerpávají úroky. Jestliže má podnik dlouhodobě nízké úrokové zatížení, může si dovolit vyšší podíl cizích zdrojů. Je vhodné používat tento ukazatel v souvislosti s vývojem rentability a výnosnosti.

$$\text{Úrokové zatížení} = \frac{\text{Úroky}}{EBIT} \cdot 100. \quad (2.23)$$

2.3.4 Pyramidový rozklad ukazatelů rentability

Ke klíčovým vrcholovým ukazatelům výkonnosti patří právě ukazatele rentability, které jsou ovlivňovány jak úrovní zadluženosti podniku, tak docílenou likviditou a aktivitou podniku. Pyramidové soustavy ukazatelů rozkládají pomocí aditivní nebo multiplikativní metody vrcholový ukazatel. Cílem pyramidových soustav je popsání vzájemné závislosti jednotlivých

ukazatelů a analyzování složité vnitřní vazby v rámci pyramidy. Jsme potom schopni rozeznat jakýkoliv zásah do jednoho ukazatele, který se pak projeví v celé vazbě.

Bakalářská práce je zaměřena na pyramidový rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu. Pyramidový rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu slouží k identifikaci změn jednotlivých hodnot zjištěných z účetních výkazů na ziskovost podniku. Ukazatel ROE můžeme rozložit následovně:

$$ROE = \frac{EAT}{Vlastní\ kapitál} = \frac{EAT}{EBT} \cdot \frac{EBT}{EBIT} \cdot \frac{EBIT}{Tržby} \cdot \frac{Tržby}{Aktiva} \cdot \frac{Aktiva}{Vlastní\ kapitál} \quad (2.24)$$

kde EAT/EBT představuje daňovou redukci, EBT/EBIT úrokovou redukci, EBIT/Tržby provozní rentabilitu, Tržby/Aktiva obrat aktiv, Aktiva/Vlastní kapitál finanční páku.

Tento ukazatel je ovlivňován třemi ukazateli: čistým ziskovým rozpětím, obratem celkových aktiv a finanční pákou.

Vývoj ukazatele ROE ovlivňuje, jak velkou část ze zisku odčerpá splnění daňové povinnosti, splácení úrokového břemene spojeného se stupněm zadluženosti podniku, rentabilita tržeb a také jak produktivně podnik využívá svůj majetek.

Hlavním cílem rozkladu ROE je zachytit změnu vrcholového ukazatele jako změnu dílčích ukazatelů. Souvislost mezi tímto vrcholovým ukazatelem a dílčími ukazateli můžeme vyjádřit pomocí aditivní a multiplikativní vazby. Aditivní vazba rozkládá vrcholový ukazatel do součtu nebo rozdílu několika ukazatelů, naproti tomu multiplikativní vazba využívá součin nebo podíl.

K použití multiplikativní vazby slouží čtyři základní metody rozkladu:

- metoda postupných změn,
- metoda rozkladu se zbytkem,
- logaritmická metoda rozkladu,
- funkcionální metoda rozkladu.

2.3.4.1 Metoda postupných změn

Tato metoda bude použita v praktické části této bakalářské práce u pyramidového rozkladu ukazatele rentability vlastního kapitálu. Metoda postupných změn se vyznačuje tím, že se mění vždy jen jeden činitel a ostatní hodnoty zůstávají neměnné. Velká výhoda této metody spočívá v tom, že je jednoduchá a nevzniká u ní při rozkladu žádný zbytek. Za jistou nevýhodu metody považujeme to, že velikost vlivů jednotlivých ukazatelů je závislá na pořadí těchto ukazatelů ve výpočtu.

$$\begin{aligned}
\Delta x_{a_1} &= \Delta a_1 \cdot a_{2,0} \cdot a_{3,0} \cdot \frac{\Delta y_x}{\Delta x}, \\
\Delta x_{a_2} &= a_{1,1} \cdot \Delta a_2 \cdot a_{3,0} \cdot \frac{\Delta y_x}{\Delta x}, \\
\Delta x_{a_3} &= a_{1,1} \cdot a_{2,0} \cdot \Delta a_3 \cdot \frac{\Delta y_x}{\Delta x},
\end{aligned}
\tag{2.25}$$

kde Δy_x je změna vlivu ukazatele x , Δx_{a1} Δx_{a2} Δx_{a3} měří, o kolik procent se změní vrcholový ukazatel v důsledku 1., 2., a 3. vysvětlujícího ukazatele.

3. Charakteristika vybrané společnosti

Společnost Pars Komponenty s.r.o. působí v oblasti strojírenství a zabývá se výrobou komponentů pro dopravní prostředky. Společnost dodává své výrobky firmám, které v rámci své činnosti vyrábí nebo vyvíjí nové hromadné dopravní prostředky, nebo se zabývají jejími rekonstrukcemi, modernizacemi a opravami.

3.1 Základní informace o společnosti

Obchodní firma:	Pars Komponenty s.r.o.
Sídlo:	Studénka, ul. Butovická, PSČ 742 13
Právní forma podnikání:	společnost s ručením omezeným
Datum zápisu:	23.září 1998
Základní kapitál:	100 000 Kč
Identifikační číslo:	258 21 547
Předmět podnikání:	<ul style="list-style-type: none">• konstrukční a projektová činnost,• výzkum a vývoj v oblasti přírodních a technických věd nebo společenských věd,• zámečnictví,• kovoobrábění,• koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej,• zprostředkování obchodu a služeb.

3.2 Historie a současnost společnosti

V roce 1900 byla ve městě Studénka založena Vagónka se záměrem vyrábět železniční kolejová vozidla. V průběhu její existence došlo několikrát ke změně názvu společnosti, například Moravskoslezská Vagónka, ČKD Vagónka, a další. Po roce 1990 tento podnik prochází obdobím velkých změn, jejichž výsledkem bylo zeštíhlení firmy. To znamenalo zrušení některé výroby mimo podnik, což velmi výrazně přispělo ke vzniku firmy Pars Komponenty s.r.o., která se rozhodla odkoupit know-how na výrobu vagónových komponentů. V roce 1999 byla ve firmě zahájena výroba těchto komponentů, přičemž v době svého vzniku zaměstnávala firma pouhých 30 zaměstnanců. V současnosti se však společnost rozrostla a zaměstnává nyní kolem 147 zaměstnanců. Společnost Pars Komponenty s.r.o. má nyní pouze jednoho jednatele a tím je pan Ing. Vladimír Vyhlídal, MBA.

Od svého založení až do současnosti prošla firma dynamickým vývojem a stala se významným výrobcem a dodavatelem komponentů pro tuzemské i zahraniční firmy, zabývající se výrobou, rekonstrukcemi a opravami hromadných dopravních prostředků pro přepravu osob.

Nosným výrobním programem společnosti je výroba vnitřních a vnějších dveří, dveřních pneumatických a elektrických systémů, oken, zavazadlových polic, zdvihacích plošin pro imobilní občany a interiérových mezistěn pro prostředky hromadné přepravy osob. S těmito komponenty v různých modifikacích se setkáváme nejen v dopravních prostředcích tuzemské výroby, ale i v dopravních prostředcích zahraniční výroby. V současné době jsou tyto komponenty vyráběny pro osobní kolejová vozidla, metro, tramvaje, autobusy a trolejbusy. V roce 2006 byla struktura tržeb společnosti 93% obratu realizovaného v tuzemsku a 7% obratu uskutečněného v zahraničí. Mezi hlavní tuzemské odběratele patří: ČKD Vagonka a.s., Škoda Transportation s.r.o., Dopravní podnik města Brna a.s., Dopravní podnik hl. města Prahy a.s. a mnoho dalších. Společnost spolupracuje i s mnoha zahraničními firmami a své odběratele má hlavně ve Francii, Španělsku, Rakousku, Polsku a Slovensku. Management společnosti od samého vzniku firmy prosazuje ve všech procesech dodržování zásad řízení jakosti podle mezinárodních norem ČSN EN ISO. Jeden z prvních dokladů o zavedení jakosti je Certifikát technické způsobilosti dodavatele pro České dráhy z roku 2000, č. 225. V roce 2006 se společnost začala připravovat na přijetí certifikace systému na ochranu životního prostředí, který na jedné straně vyžadují zákazníci a na druhé straně certifikát výrazně přispívá k příznivé image firmy u veřejnosti. Na základě tohoto rozhodnutí byla vybudována sběrná místa na odpad, zaveden registr právních předpisů, bezpečnostních listů a také byly realizovány požadavky normy na EMS (Systém environmentálního managementu). V témže roce 2006 firma uskutečnila výraznou změnu v rámci certifikačních společností, když přešla k jedné certifikační společnosti TÜV SÜV Czech, s.r.o. Ostrava, od dosavadních třech certifikačních společností. Hlavním důvodem změny bylo zefektivnění komunikace mezi certifikačním orgánem při certifikacích a kontrolním orgánem.

Firma Pars Komponenty s.r.o. také spolupracuje s projekty Evropské unie. Společnost získala podporu na projekt „Nákup, konfigurace a implementace IS pro řízení podnikatelských aktivit firmy Pars Komponenty, s.r.o.“ v rámci Operačního programu podnikání a inovace (OPPI). Tento projekt je spolufinancován Evropským fondem pro regionální rozvoj a Ministerstvem průmyslu a obchodu. Společnost se také snaží pomáhat ve všech oblastech běžného života. Formou sponzorských darů a reklamy podporuje různé neziskové organizace.

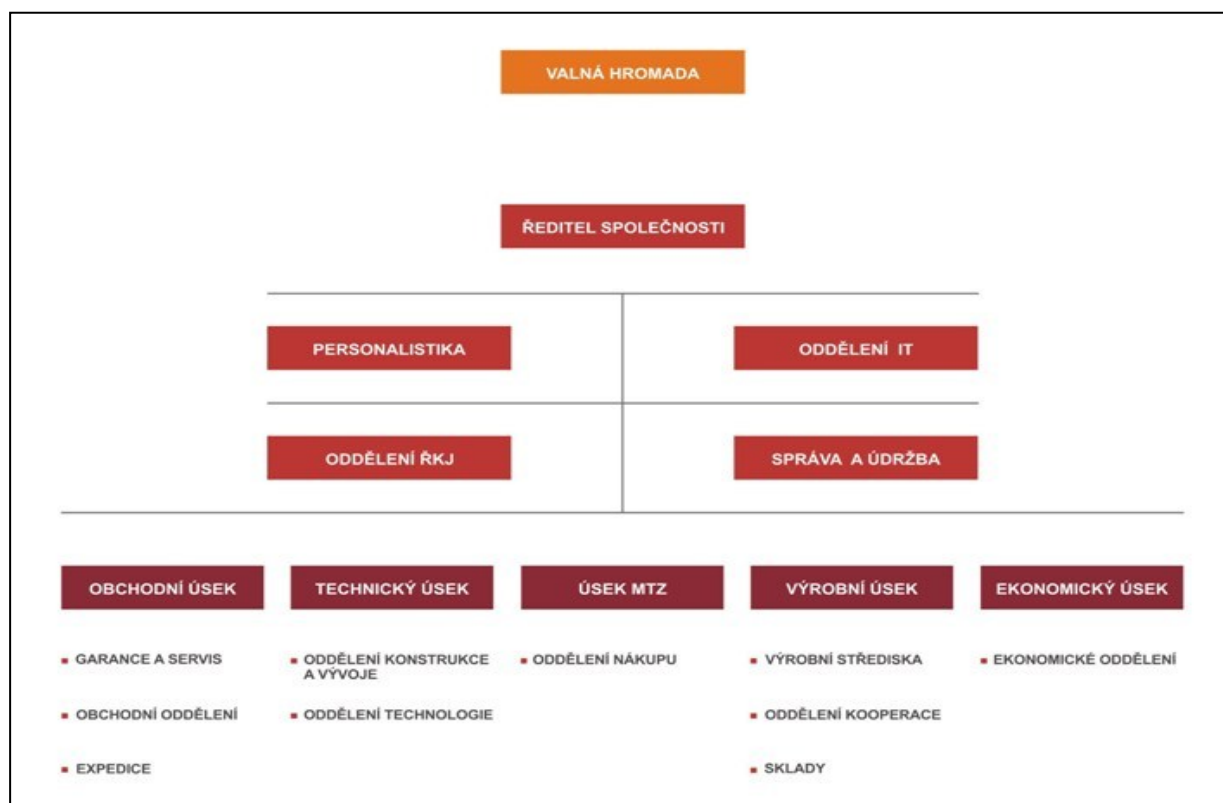
Mezi podporované organizace patří:

- Nemocnice Bílovec,

- Nemocnice Nový Jičín,
- Ústav sociální péče pro mentálně postižené ženy Nová Horka,
- OS ADRA,
- Nadace Terezy Maxové – Vánoční koncert splněných přání.

Společnost je rozdělena na několik organizačních celků a úseků, které jsou mezi sebou provázány a zajišťují hladký provoz společnosti, viz. Obrázek 3.1. Celkový průměrný počet zaměstnanců společnosti je asi 147 osob, z toho 45 technickohospodářských pracovníků, 84 výrobních dělníků a 18 nevýrobních dělníků. Samotný top management se skládá ze sedmi manažerů. Společnost si vybírá a zaměstnává jen kvalitní zaměstnance na vysoké profesní úrovni.

Obrázek 3.1 Organizační struktura podniku

Zdroj: internetové stránky společnosti Pars Komponenty s.r.o.

3.3 Horizontální analýza účetních výkazů společnosti Pars Komponenty s.r.o.

V této kapitole je analyzován vývoj jednotlivých položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty v čase pomocí horizontální analýzy. Pomocí této analýzy můžeme zhodnotit, jak se daná veličina změnila v relativním anebo v absolutním vyjádření oproti předchozímu roku. V Přílohách č. 4, 5,

6, 7, 8 a 9 jsou uvedeny výpočty horizontální analýzy rozvahy a výkazu zisku a ztráty v úplném znění, za období 2005 až 2010. Ovšem pro účel této kapitoly byla použita horizontální analýza vybraných položek těchto výkazů pro období 2006 až 2010. Veškeré výpočty jsou prováděny podle vzorce (2.2) pro absolutní vyjádření a vzorce (2.3) pro relativní vyjádření změn položek.

3.3.1 Horizontální analýza rozvahy

V Tabulce 3.1 a Tabulce 3.2 je provedena horizontální analýza vybraných položek rozvahy. V Tabulce 3.1 u položky dlouhodobé pohledávky je v roce 2006/2007 a 2007/2008 uvedena zkratka N/A, která značí, že hodnotu tohoto majetku nebylo možné vypočítat, jelikož absolutní hodnota této položky v letech 2006 a 2007 je rovna 0, čímž dochází k dělení nulou. Ze stejného důvodu nelze spočítat hodnotu v Tabulce 3.2 u položek dlouhodobé závazky a časové rozlišení. Údaje v Tabulce 3.1. v absolutním vyjádření jsou uváděny v tisících Kč a data v relativním vyjádření jsou uváděna v procentech.

Tabulka 3.1 Horizontální analýza vybraných položek aktiv

Položka	2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010	
	Absolutní změna (v tis.Kč)	Relativní změna (v %)	Absolutní změna (v tis.Kč)	Relativní změna (v %)	Absolutní změna (v tis.Kč)	Relativní změna (v %)	Absolutní změna (v tis.Kč)	Relativní změna (v %)
Aktiva celkem	32 445	31,80	27 460	20,42	8 934	5,52	-37 720	-22,07
Dlouhodobý majetek	3 482	7,93	-2 201	-4,65	2 932	6,49	727	1,51
dl. nehmotný majetek	-30	-5,17	-225	-40,91	610	187,69	97	10,37
- Software	-30	-5,17	-225	-40,91	610	187,69	97	10,37
dl. hmotný majetek	3 512	8,11	-1 976	-4,22	2 322	5,18	630	1,34
- Stavby	-77	-0,27	-1 312	-4,68	-1 710	-6,40	-1 172	-4,69
- SMV a SMV	3 702	26,91	-1 045	-5,99	3 621	22,06	-8 188	-40,87
oběžná aktiva	29 319	51,97	29 941	34,92	5 574	4,82	-37 073	-30,58
zásoby	-1299	-6,04	12 769	63,24	-5 799	-17,59	4 670	17,19
- Materiál	176	1,41	7 960	62,85	-4 942	-23,96	107	0,68
- Nedo. výroba a pol.	1 954	37,79	4 284	60,13	-111	-0,97	2 555	22,62
- Výrobky	-3 429	-89,53	525	130,92	-746	-80,56	2 008	1 115,56
Dl. pohledávky	0	N/A	91	N/A	182	200,00	149	54,58
Krát. pohledávky	30 932	95,77	15 266	24,14	12 129	15,45	-58 074	-64,08
Krát. finanční majetek	-314	-11,96	1 815	78,54	-938	-22,73	16 182	507,59
- Peníze	-124	-36,47	144	66,67	-294	-81,67	-2	-3,03
- Účty v bankách	-193	-8,45	1 674	80,02	-644	-17,10	16 184	518,39
Časové rozlišení	-356	-20,53	-280	-20,32	428	38,98	-1 374	-90,04

Zdroj: vlastní výpočty

Ve výše uvedené Tabulce 3.1 můžeme vidět, že v roce 2007 celková aktiva vzrostla oproti roku 2006 o 31,80 % (32 445 000 Kč). Na tento významný růst měla zásadní vliv položka oběžných aktiv, a to krátkodobé pohledávky, jejichž hodnota se oproti předešlému roku zvýšila o

95,77%, což je v absolutním vyjádření 30 932 000 Kč. Po roce 2007 dochází sice stále k meziročnímu nárůstu celkových aktiv, ovšem tento nárůst má tendenci se během sledovaného období snižovat až do roku 2009 a v roce 2010 dochází u aktiv k poklesu. Meziroční změny hodnoty dlouhodobého majetku měly v průběhu sledovaných let kolísavý trend. V roce 2007 vzrostla suma dlouhodobého majetku o 7,93% (3 482 000 Kč). V následujícím roce 2008 došlo k poklesu dlouhodobého majetku o 4,65%. Během roku 2009 hodnota dlouhodobého majetku naopak vzrostla o 6,49%, ovšem v dalším roce došlo opět ke snížení a rozdíl sumy majetku mezi rokem 2009 a 2010 je pouze 1,51%, tj. 727 000 Kč. Na tomto kolísavém trendu měl hlavní podíl dlouhodobý nehmotný majetek, konkrétně položka software, jehož hodnota se během let velmi výrazně měnila. Největší změna nastala v roce 2009, kdy se oproti minulému roku hodnota dlouhodobého nehmotného majetku zvýšila až o 187,69%, tedy o 610 000 Kč, a to z důvodu nákupu nového softwaru. Změny dlouhodobého hmotného majetku v průběhu let měly také kolísavý charakter a to hlavně kvůli položce samostatné movité věci a soubory movitých věcí. Oběžná aktiva firmy v roce 2007 vzrostla oproti roku 2006 o 51,97%, tj. 29 319 000 Kč. Hlavní příčinou tohoto zvýšení byla hodnota zásob, konkrétně položka nedokončená výroba a polotovary. Negativní vliv na tuto změnu zásob měla hodnota položky výrobky, která poklesla o 89,53%. V roce 2008 byl meziroční nárůst oběžných aktiv 34,92%, kdy došlo k nárůstu hodnoty zásob o 12 769 000 Kč, na kterém se podílela hodnota materiálu, a to 7 960 000 Kč a položka nedokončená výroba a polotovary (4 284 000 Kč). V následujícím roce 2009 došlo u oběžných aktiv opět ke zvýšení, ovšem jen o 4,82% (5 574 000 Kč) avšak v roce 2010 se suma oběžných aktiv naopak snížila až o 30,58% (37 073 000 Kč). Hodnota krátkodobých pohledávek se od roku 2007 do roku 2009 zvyšovala, ovšem tempo růstu se snižovalo. V roce 2010 došlo u krátkodobých pohledávek k výraznému poklesu, a to o 64,08%, což je 58 074 000 Kč. Co se týče položky krátkodobého finančního majetku, tak jeho hodnota se v letech střídavě snižovala a zvyšovala. Ke snížení došlo v roce 2007 o 11,96% a v roce 2009 o 22,73%, naopak k nárůstu hodnoty došlo v roce 2008 o 78,54% a v roce 2010 se suma krátkodobého finančního majetku zvýšila několikanásobně, a to o 507,59%. Příčinou tohoto výrazného nárůstu byla hodnota bankovních účtů.

Tabulka 3.2 Horizontální analýza vybraných položek pasiv

	2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010	
	Absolutní změna (v tis.Kč)	Relativní změna (v %)	Absolutní změna (v tis.Kč)	Relativní změna (v %)	Absolutní změna (v tis.Kč)	Relativní změna (v %)	Absolutní změna (v tis.Kč)	Relativní změna (v %)
Pasiva celkem	32 445	31,80	27 460	20,42	8 934	5,52	-37 720	-22,07
Vlastní kapitál	-16 206	-38,57	33 183	128,58	-11 742	-19,90	20 566	43,53
Rezervní fondy	195	1 950,00	65	31,71	0	0,00	0	0,00
V hospod. min. let	-26 117	-97,38	19 699	2 798,15	3 218	15,77	3 258	13,79
V hospod. běž. ÚO	9716	64,42	13 419	54,11	-14 960	-39,14	8 362	35,95
Cizí zdroje	48 667	81,91	-5 443	-5,04	20 987	20,45	-58 296	-47,16
Rezervy	-1 229	-10,13	2 290	21,01	13 340	101,14	-730	-2,75
Dlouhodobé závazky	1 598	N/A	-142	-8,89	185	12,71	1572	95,80
Krátkodobé závazky	23 782	91,39	1 816	3,65	1 906	3,69	-29 449	-55,02
BÚ a výpomoci	24 516	115,30	-9 407	-20,55	5 556	15,28	-29 689	-70,81
- Bankovní úvěry dl.	2 723	13,15	-9 978	-42,58	4 536	33,71	-16 730	-92,99
- Krát. bank. úvěry	21 793	3 948,01	571	2,56	1 020	4,45	-12 959	-54,14
Časové rozlišení	-16	-2,64	-280	-47,38	-311	-100,00	10	N/A

Zdroj: vlastní výpočty

Základní bilanční pravidlo říká, že suma aktiv se musí rovnat sumě pasiv, což napovídá, že vývoj celkových pasiv je stejný, jako vývoj celkových aktiv. Ovšem vývoj u jednotlivých pasivních položek je rozdílný.

Celková pasiva v roce 2007 vzrostla oproti předchozímu roku o 31,80%, přičemž na tomto nárůstu měly hlavní pozitivní vliv cizí zdroje. Největší změna z položek cizích zdrojů byla zaznamenána u bankovních úvěrů a výpomoci, která se zvýšila o 115,30%, což v absolutním vyjádření činilo 24 516 000 Kč. Příčinou tohoto nárůstu byla hodnota krátkodobých bankovních úvěrů, která vzrostla o 3 948,01%. Druhá nejvýznamnější změna v rámci cizích zdrojů proběhla u krátkodobých závazků, které narostly o 91,39% (23 782 000 Kč). V roce 2008 se celková pasiva zvýšila o 20,42%. Největší podíl na této změně, v rámci vlastního kapitálu, měl výsledek hospodaření minulých let, který oproti roku 2007 narostl několikanásobně a to o 2 798,15% (19 699 000 Kč). Druhá největší změna nastala u výsledku hospodaření běžného účetního období, který se zvýšil o 54,11% (13 419 000 Kč). V rámci celkových pasiv došlo k největšímu úbytku u cizích zdrojů, konkrétně u položky časového rozlišení (-47,38%) a bankovních úvěrů a výpomoci (-20,55%). Zásadní vliv na snížení bankovních úvěrů a výpomoci měla část dlouhodobých bankovních úvěrů. V roce 2009 se celková pasiva zvýšila oproti předchozímu roku o pouhých 5,52%. Na toto zvýšení měl negativní vliv vlastní kapitál, který se snížil o 19,90%, jelikož v něm poklesl meziroční nárůst výsledku hospodaření minulých let a zároveň se snížil výsledek hospodaření BÚO o 39,14%. Cizí zdroje se v tomto roce zvýšily o 20,45%. Hlavní podíl na tomto zvýšení měla hodnota rezerv, která narostla o 101,14%, což je

v absolutním vyjádření 13 340 000 Kč. Výrazná negativní změna v rámci cizích zdrojů se objevila u časového rozlišení, které se snížilo o 100%, jelikož v tomto roce nebylo vůbec vytvořeno. V posledním sledovaném roce 2010 se celková pasiva snížila oproti roku 2009 o 22,07%. Negativní vliv na tuto změnu měly cizí zdroje, jejichž hodnota poklesla o 47,16%. Příčinou poklesu byla položka krátkodobých závazků, se změnou – 55,02%, a položka bankovních úvěrů a výpomoci (-70,81%), konkrétně snížení dlouhodobých bankovních úvěrů. Naopak dlouhodobé závazky toto snížení cizích zdrojů zmírnily, jelikož vzrostly o 95,80%. U hodnoty vlastního kapitálu jsme v tomto roce 2010 zaznamenali druhé největší zvýšení za sledované období, a to o 43,53%, což představuje 20 566 000 Kč.

3.3.2 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

V Tabulce 3.3 jsou uvedeny výsledky horizontální analýzy vybraných položek výkazu zisku a ztráty za období 2006 až 2010 v absolutním (v tis. Kč) i relativním (v %) vyjádření. Úplná horizontální analýza VZZ za období 2005 až 2010 je uvedena v Příloze 8 a 9.

Tabulka 3.3 Horizontální analýza vybraných položek výkazu zisku a ztráty

Položka	2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010	
	Absolutní změna (v tis. Kč)	Relativní změna (v %)	Absolutní změna (v tis. Kč)	Relativní změna (v %)	Absolutní změna (v tis. Kč)	Relativní změna (v %)	Absolutní změna (v tis. Kč)	Relativní změna (v %)
T za prodej vl.výr. a služ.	57 013	28,70	27 188	10,63	37 995	13,43	-42 436	-13,23
Výkonová spotřeba	20 132	16,44	23 087	16,19	8 483	5,12	-21 438	-12,31
- Spotřeba mat. a energie	24 146	24,92	15 493	12,80	10 445	7,65	-17 797	-12,11
- Služby	-4 014	-15,72	7 594	35,29	-1 962	-6,74	-3 641	-13,41
T z prodeje dl. maj. a mat.	-72	-3,77	901	48,99	604	22,04	1 388	41,51
- T z prodeje dl.majetku	239	183,85	-318	-86,18	19	37,25	298	425,71
-T z prodeje materiálu	-311	-17,46	1 219	82,93	585	21,76	1 090	33,29
Osobní náklady	7 452	15,62	10 429	18,90	21 782	33,20	-5 382	-6,16
- Mzdové náklady	5 449	15,99	9 751	24,66	20 433	41,46	-5 998	-8,60
Ostatní provozní výnosy	445	57,12	264	21,57	-761	-51,14	791	108,80
Ostatní provozní náklady	774	41,19	389	14,66	-1 313	-43,16	2 617	151,36
PV hospodaření	15 954	72,24	10 615	27,91	-14 043	-28,86	6 396	18,48
Výnosové úroky	37	3 700,00	-35	-92,11	-1	-33,33	0	0,00
Nákladové úroky	658	52,51	324	16,95	-1 057	-47,29	-232	-19,69
Ostatní finanční výnosy	73	73,74	432	251,16	85	14,07	-514	-74,60
Ostatní finanční náklady	396	77,95	310	34,29	73	6,01	-540	-41,96
FV hospodaření	-944	56,83	-237	9,10	1 068	-37,58	258	-14,54
Daň z příjmů za běž. Čin.	5 294	99,12	-3 041	-28,59	1 985	26,14	-1 708	-17,83
VH za běžnou činnost	9 716	64,42	13 329	53,75	-14 870	-39,00	8 362	35,95
VH za ÚO před daní	15 010	73,49	10 378	29,29	-12 975	-28,32	6 654	20,26

Zdroj: vlastní výpočty

V Tabulce 3.3 můžeme vidět, že hodnota tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb ve sledovaném období rostla, ovšem jednotlivé meziroční změny měly klesající tendenci. K největšímu nárůstu došlo v roce 2007, kdy se hodnota těchto tržeb zvýšila o 28,7% a v roce 2010 došlo k poklesu, a to o 13,23%, což v absolutním vyjádření činilo -42 436 000 Kč. Hodnota tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu v roce 2007 klesla o 3,77%, ovšem v dalších letech sledovaného období už docházelo k meziročním nárůstům. V roce 2008 se tyto tržby zvýšily o 48,99%. Kladný vliv na tomto zvýšení měly konkrétně tržby z prodeje dlouhodobého materiálu, a to 82,93%, ovšem zcela opačný vliv měly tržby z prodeje dlouhodobého majetku, kdy u této položky došlo ke snížení o 86,18%. Hodnota výkonové spotřeby se v průběhu sledovaného období zvyšovala, výjimkou byl ovšem rok 2010, kdy došlo ke snížení o 12,31%. Na tomto poklesu se podílely položky spotřeba materiálu a energie a služby téměř stejným dílem, a to okolo -12% a -13%. Hodnota osobních nákladů v rámci sledovaného období rostla, až na rok 2010, kdy došlo ke snížení o 6,16%. Provozní výsledek hospodaření rostl do roku 2008. V roce 2009 dochází ke snížení o 28,86%. Příčinou tohoto poklesu bylo zvýšení hodnoty osobních nákladů a nižší meziroční nárůst tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu. Hodnota finančního výsledku hospodaření v roce 2007 vzrostla o 56,83%. V následujícím roce 2008 došlo také ke zvýšení, ovšem pouze o 9,10%, jelikož došlo k výraznému poklesu hodnoty u výnosových úroků. V roce 2009 se finanční výsledek hospodaření meziročně snížil o 37,58% a v roce 2010 došlo opět ke snížení, ovšem jen o 14,54%. Výsledek hospodaření za účetní období před zdaněním se v průběhu sledovaného období zvyšoval do roku 2009, kdy došlo k meziročnímu snížení o 28,32%. Příčinou poklesu mohla být tehdejší ekonomická krize, která proběhla v roce 2008. V roce 2010 došlo u tohoto výsledku hospodaření zase k nárůstu, a to o 20,26%, což činí v absolutním vyjádření 6 654 000 Kč.

3.4 Vertikální analýza účetních výkazů společnosti Pars Komponenty s.r.o.

Vertikální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty je provedena pomocí vzorce (2.4). Hodnoty v následujících tabulkách jsou uváděny v procentech a zaokrouhleny na dvě desetinná místa.

3.4.1 Vertikální analýza rozvahy

V Tabulce 3.4 je zobrazena vertikální analýza vybraných položek aktiv a Tabulka 3.5 obsahuje vertikální analýzu vybraných položek pasiv v rámci období 2005 až 2010. Přičemž kompletní vertikální analýza rozvahy je uvedena v Příloze 11 a 12. V obou těchto zmíněných tabulkách zkoumáme jak velký podíl mají jednotlivé položky na bilanční sumě, neboli celkových aktivech a celkových pasivech.

Tabulka 3.4 Vertikální analýza vybraných položek aktiv

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Aktiva celkem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Dlouhodobý majetek	45,15%	43,01%	35,22%	27,89%	28,15%	36,67%
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,95%	0,57%	0,41%	0,20%	0,55%	0,78%
- Software	0,95%	0,57%	0,41%	0,20%	0,55%	0,78%
Dlouhodobý hmotný majetek	44,20%	42,44%	34,82%	27,69%	27,60%	35,90%
- Stavby	29,02%	27,55%	20,84%	16,50%	14,64%	17,90%
- SMV a SMV	11,18%	13,48%	12,98%	10,14%	11,73%	8,90%
Oběžná aktiva	51,91%	55,29%	63,75%	71,43%	70,96%	63,22%
Zásoby	21,97%	21,06%	15,01%	20,35%	15,90%	23,91%
- Materiál	16,74%	12,24%	9,42%	12,74%	9,18%	11,86%
- Nedokončená výroba a polotovary	5,00%	5,07%	5,30%	7,04%	6,61%	10,40%
- Výrobky	0,23%	3,75%	0,30%	0,57%	0,11%	1,64%
Dlouhodobé pohledávky	0,08%	0,00%	0,00%	0,06%	0,16%	0,32%
Krátkodobé pohledávky	27,09%	31,65%	47,02%	48,47%	53,04%	24,45%
Krátkodobý finanční majetek	2,77%	2,57%	1,72%	2,55%	1,87%	14,55%
- Peníze	0,18%	0,33%	0,16%	0,22%	0,04%	0,05%
- Účty v bankách	2,60%	2,24%	1,56%	2,33%	1,83%	14,50%
Časové rozlišení	2,94%	1,70%	1,02%	0,68%	0,89%	0,11%

Zdroj: vlastní výpočty

Z výše uvedené vertikální analýzy aktiv v Tabulce 3.4 je na první pohled patrné, že největší podíl na celkových aktivech mají oběžná aktiva, která dosahují v roce 2005 hodnoty 51,91% tento podíl roste do roku 2008, kdy činí až 71,43%. V následujícím roce 2009 dochází k malému snížení podílu oběžných aktiv přibližně o 0,5% na 70,96%. V roce 2010 podíl těchto aktiv klesne až na 63,22%, avšak stále jim patří největší podíl na celkových aktivech. Největší podíl na oběžných aktivech má položka krátkodobé pohledávky, který se v průběhu sledovaného období zvyšoval. V roce 2005 tento podíl činil 27,09% a rostl až do roku 2009, kdy dosahoval výše 53,04%. V posledním roce sledovaného období 2010 dochází ke snížení podílu krátkodobých pohledávek na 24,45%. Druhou nejvýznamnější položkou v rámci oběžných aktiv jsou zásoby, jejichž průměrný podíl v za celé sledované období je 19,7%. Největší podíl na těchto zásobách má položka materiálu, která nejvyššího podílu dosahuje v roce 2005, a to 16,74%. Od roku 2006 tento podíl střídavě klesá a roste a v roce 2010 je ve výši 11,86%. Druhý nejvýznamnější podíl z položek zásob má nedokončená výroba a polotovary. V prvních třech letech sledovaného období se tento podíl pohybuje okolo 5% , od roku 2008 roste a v roce 2010 dosahuje 10,40%. Krátkodobý finanční majetek má v roce 2005 a 2006 necelý 3% podíl na oběžných aktivech. V roce 2007 a 2009 se tento podíl snížil až pod hranici 2%, v roce 2008 podíl vzrostl na 2,55% a v roce 2010 se velmi výrazně zvýšil o 12,68% a dosahuje v tomto roce podílu 14,55%. Hlavní příčinou tohoto podílového nárůstu byl výrazný přírůstek peněžních prostředků na bankovních účtech. Druhou nejvýznamnější položkou v rámci celkových aktiv je dlouhodobý

majetek. Jelikož podíl oběžných aktiv v průběhu téměř celého sledovaného období rostl, podíl dlouhodobého majetku naopak klesal. Výjimkou byl rok 2009, kdy tento podíl nepatrně vzrostl a v roce 2010 dochází už k výraznějšímu nárůstu podílu na 36,67%. Největší podíl na celkovém dlouhodobém majetku má položka dlouhodobého hmotného majetku, jehož podíl na začátku sledovaného období činí 44,20%, ovšem v následujících letech dochází ke snižování a v roce 2009 činí 27,6%. V roce 2010 ale sledujeme zvýšení podílu dlouhodobého hmotného majetku na 35,9%. Největší vliv na těchto změnách má konkrétně položka staveb, které patří velmi výrazný podíl na dlouhodobém hmotném majetku oproti položce SMV a SMV.

Tabulka 3.5 Vertikální analýza vybraných položek pasiv

Položka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Pasiva celkem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vlastní kapitál	40,97%	41,18%	19,19%	36,43%	27,65%	50,93%
Rezervní fondy	0,01%	0,01%	0,15%	0,17%	0,16%	0,20%
Výsledek hospodaření minulých let	23,77%	26,29%	0,52%	12,60%	13,82%	20,19%
VH běžného účetního období	5,74%	14,78%	18,44%	23,60%	13,61%	23,75%
Cizí zdroje	58,34%	58,23%	80,37%	63,38%	72,35%	49,06%
Rezervy	6,33%	11,89%	8,11%	8,14%	15,53%	19,38%
Dlouhodobé závazky	0,00%	0,00%	1,19%	0,90%	0,96%	2,41%
Krátkodobé závazky	20,93%	25,50%	37,04%	31,88%	31,33%	18,08%
Bankovní úvěry a výpomoci	31,08%	20,84%	34,04%	22,46%	24,54%	9,19%
- Bankovní úvěry dlouhodobé	26,53%	20,30%	17,42%	8,31%	10,53%	0,95%
- Krátkodobé bankovní úvěry	4,55%	0,54%	16,62%	14,15%	14,01%	8,24%
Časové rozlišení	0,47%	0,59%	0,44%	0,19%	0,00%	0,01%

Zdroj: vlastní výpočty

Z vertikální analýzy pasiv vyplývá, že největší podíl na celkových pasivech patří cizím zdrojům. V prvních dvou letech sledovaného období byl podíl cizích zdrojů přibližně ve stejné výši, a to něco málo přes 58%. V roce 2007 se tento podíl velmi výrazně zvýšil, až na 80,37. V následujících třech letech dochází střídavě ke snížení a zvýšení podílu cizích zdrojů. V roce 2008 došlo ke snížení na 63,38%, v roce 2009 naopak ke zvýšení na 72,35% a v posledním analyzovaném roce 2010 dochází opět ke snížení podílu na 49,06%, což představuje také nejnižší podíl v rámci celého sledovaného období. Nejvýznamnější podíl na cizích zdrojích mají položky krátkodobých závazků a bankovních úvěrů a výpomoci. Největšího podílu krátkodobé závazky dosahují v roce 2007, a to 37,04%. Ve stejném roce bankovní úvěry a výpomoci dosahují také největšího podílu v rámci sledovaného období, který činí 34,04%. Právě tyto dvě položky jsou hlavní příčinou vysokého podílu cizích zdrojů na celkových pasivech, který v tomto roce dosahoval až 80,37%. V rámci bankovních úvěrů a výpomoci patří největší podíl položce dlouhodobých bankovních úvěrů, ovšem pouze po dobu prvních tří let analyzovaného období. Od roku 2008 se tato situace změnila a největší podíl na celkových bankovních úvěrech a výpomoci náleží položce krátkodobých bankovních úvěrů. V roce 2010 dlouhodobé bankovní

úvěry dosahují pouze podílu pod 1%. Třetí významnou položkou cizích zdrojů jsou rezervy, které dosahovaly nejnižšího podílu v roce 2005, a to 6,33%. V roce 2006 se podíl rezerv téměř zdvojnásobil, ovšem v dalších dvou letech dochází ke snížení na 8,11% a 8,14%. Od roku 2009 dochází ke zvyšování podílu rezerv a v posledním sledovaném roce 2010 dosahuje nejvyšší hodnoty, a to 19,38%. Vývoj vlastního kapitálu je opačný v porovnání s vývojem cizích zdrojů. Podíl vlastního kapitálu dosahoval nejvyšších hodnot v roce 2010, a to 50,93%. V roce 2007, v závislosti na vysokém podílu cizích zdrojů, činil podíl vlastního kapitálu pouze 19,19%, což je také nejnižší hodnota za analyzované období. Největší podíl na vlastním kapitálu patří dvěma položkám, a to výsledku hospodaření z minulých let a výsledku hospodaření běžného účetního období.

Z výsledků vertikální analýzy rozvahy vyplývá, že v rámci celkových aktiv patří největší podíl oběžnému majetku a z celkových pasiv připadá největší podíl cizím zdrojům. Ovšem v roce 2010 se situace v rámci celkových pasiv změnila a nadpoloviční většina pasiv připadá vlastnímu kapitálu.

3.4.2 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Pro větší přehlednost byla vertikální analýza výkazu zisku a ztráty rozdělena do dvou tabulek podle výnosů a nákladů. V Tabulce 3.6 byla jako základ použita celková suma výnosů. Jako základna v Tabulce 3.7 jsou použity celkové náklady. Tato vertikální analýza výkazu zisku a ztráty, v obou podobách, je také uvedena v Příloze 10.

Tabulka 3.6 Vertikální analýza celkových výnosů

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	99,37%	96,58%	99,30%	96,70%	98,80%	96,19%
Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	1,94%	0,93%	0,71%	0,94%	1,03%	1,63%
- Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	0,82%	0,06%	0,14%	0,02%	0,02%	0,13%
- Tržby z prodeje materiálu	1,12%	0,87%	0,57%	0,92%	1,01%	1,51%
Ostatní provozní výnosy	0,32%	0,38%	0,48%	0,51%	0,22%	0,52%
Výnosové úroky	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%
Ostatní finanční výnosy	0,19%	0,05%	0,07%	0,21%	0,21%	0,06%
Celkové výnosy	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Zdroj: vlastní výpočty

Z výše uvedené Tabulky 3.6 je zřejmé, že podstatně největší podíl na výnosech společnosti mají tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. V roce 2005 a 2007 dosahuje podíl tržeb přes 99%. V těchto letech se ostatní položky v tabulce podílejí na celkových tržbách jen z velmi malé části. Pouze v roce 2006, 2008 a 2010 se hodnota tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb snížila a pohybovala se v rozmezí 96-97%. Konkrétně v roce 2009 činí tržby společnosti

319 999 000 Kč, což je nejvíce za celé sledované období. Naopak nejmenší podíl tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb vykazuje firma v roce 2010, a to 96,19% (278 429 000 Kč). Druhý největší podíl na celkových výnosech patří tržbám z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, který se pohybuje v rozmezí od 1% do 2%. Převážná část tohoto podílu patří konkrétně tržbám z prodeje materiálu. Další položky výnosů se podílejí na celkových výnosech jen velmi malým procentním podílem.

V Tabulce 3.7 je znázorněna vertikální analýza z pohledu nákladů společnosti Pars Komponenty s.r.o. Největší podíl na celkových nákladech má výkonová spotřeba, která zahrnuje položky spotřeby materiálu a energie a služeb. Podíl výkonové spotřeby se do roku 2007 snižoval. Z nejvyššího podílu, za celé sledované období, v roce 2005 (65,77%) klesl na 61,14%. V roce 2008 došlo ke zvýšení na 65,14%, následně v roce 2009 se podíl snížil a v roce 2010 došlo opět ke zvýšení, a to na 59,22%. Větší část výkonové spotřeby připadá na položku spotřeby materiálu a energie, jejíž podíl se v analyzovaném období pohybuje průměrně okolo 50,7%. Druhý největší podíl z celkových nákladů patří osobním nákladům. Nejnížší podíl osobní náklady vykazovaly v roce 2007, a to 23,71%, naopak největší podíl vykazují v roce 2010, který činí 31,80%. Hlavní vliv na podíl osobních nákladů patří položce mzdových nákladů. Podíl položky daní z příjmů za běžnou činnost má v analyzovaném období kolísavý trend. Podíl těchto daní na celkových nákladech se pohybuje průměrně okolo 3%.

Tabulka 3.7 Vertikální analýza celkových nákladů

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Výkonová spotřeba	65,77%	64,23%	61,27%	65,14%	57,76%	59,22%
- Spotřeba materiálu a energie	48,81%	50,84%	52,02%	53,70%	48,75%	50,11%
- Služby	16,96%	13,39%	9,25%	11,45%	9,00%	9,12%
Osobní náklady	25,85%	25,03%	23,71%	25,80%	28,98%	31,80%
- Mzdové náklady	18,30%	17,88%	16,99%	19,38%	23,12%	24,71%
- Náklady na soc. zabez. a zdravo.poj.	6,34%	6,06%	5,71%	5,48%	5,05%	6,22%
- Sociální náklady	1,21%	1,09%	1,01%	0,94%	0,81%	0,87%
Ostatní provozní náklady	1,04%	0,99%	1,14%	1,20%	0,57%	1,69%
Nákladové úroky	0,61%	0,66%	0,82%	0,88%	0,39%	0,37%
Ostatní finanční náklady	0,42%	0,27%	0,39%	0,48%	0,43%	0,29%
Daň z příjmů za běžnou činnost	1,34%	2,80%	4,57%	2,99%	3,18%	3,05%
Celkové náklady	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Zdroj: vlastní výpočty

V Tabulce 3.8 je patrné, že největší podíl na celkové výkonové spotřebě patří položce spotřeba materiálu a energie, který v průběhu sledovaného období roste a v roce 2010 dosahuje podílu ve výši 84,61%. Ovšem úplně nejvyšší hodnotu spotřeby materiálu a energie můžeme vidět v roce 2007, tj. 84,91%, což je o 0,30 procentního bodu více. Další nejvýznamnější položkou jsou osobní náklady, které se podílejí na výkonové spotřebě v letech 2005 až 2008

přibližně 39%, avšak v roce 2009 a 2010 se podíl těchto nákladů ještě výrazně zvýší a činí přes 50%. Další významnou část na výkonové spotřebě představují mzdové náklady. V prvních třech letech, do roku 2007, dosahují téměř totožné výše okolo 28%. V následujícím roce 2008 se hodnota mzdových nákladů zvýší o jeden procentní bod. V letech 2009 a 2010 se ovšem hodnota těchto nákladů zvedne ještě o přibližně 10 procentních bodů a dosahuje hodnoty přes 40%, což řadí mzdové náklady v posledních dvou letech sledovaného období na pomyslné třetí místo co do velikosti podílu vůči výkonové spotřebě.

4. Analýza a hodnocení vybraných poměrových ukazatelů

Tato kapitola je zaměřena na posouzení společnosti pomocí poměrových ukazatelů finanční analýzy, kterými jsou likvidita, zadluženost a rentabilita. Bude zde také rozebrán rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu.

4.1 Hodnocení likvidity vybrané společnosti

Likvidita vyjadřuje, zda má podnik dostatek prostředků na úhradu svých závazků. V Tabulce 4.1 jsou uvedeny výsledky ukazatelů likvidity, a to běžné likvidity, pohotové likvidity a okamžité likvidity. Tabulka také obsahuje ukazatel čistého pracovního kapitálu.

Tabulka 4.1 Ukazatele likvidity

Ukazatele	Rok					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Celková likvidita	2,03	2,12	1,19	1,55	1,57	2,40
Pohotová likvidita	1,17	1,31	0,91	1,11	1,21	1,49
Okamžitá likvidita	0,11	0,10	0,03	0,06	0,04	0,55
ČPK _{operativní}	26 157	30 965	14 369	41 923	45 310	49 261

Zdroj: vlastní výpočty

V následujících podkapitolách je uvedeno hodnocení výsledků jednotlivých typů ukazatele likvidity a čistého pracovního kapitálu, které jsou uvedeny v Tabulce 4.1.

4.1.1 Běžná likvidita

V Tabulce 4.1 jsou uvedeny výsledky ukazatele běžné likvidity, neboli celkové, společnosti Pars Komponenty s.r.o. K výpočtu tohoto ukazatele byl použit vzorec (2.5). Tento ukazatel nám vyjadřuje, kolikrát kryjí oběžná aktiva krátkodobé dluhy podniku. Obecně doporučený interval, ve kterém by se měly výsledné hodnoty společnosti pohybovat, je v případě běžné neboli celkové likvidity v rozmezí od 1,5 do 2,5. Podnik toto kritérium v rámci sledovaného období splňuje, s výjimkou roku 2007, kdy hodnota běžné likvidity klesla na 1,19. Důvodem tohoto poklesu bylo zvýšení hodnoty krátkodobých závazků a krátkodobých bankovních úvěrů, jejichž hodnota se oproti roku 2006 zvedla u těchto závazků o 23 782 Kč a u bankovních úvěrů o 21 793 000 Kč.

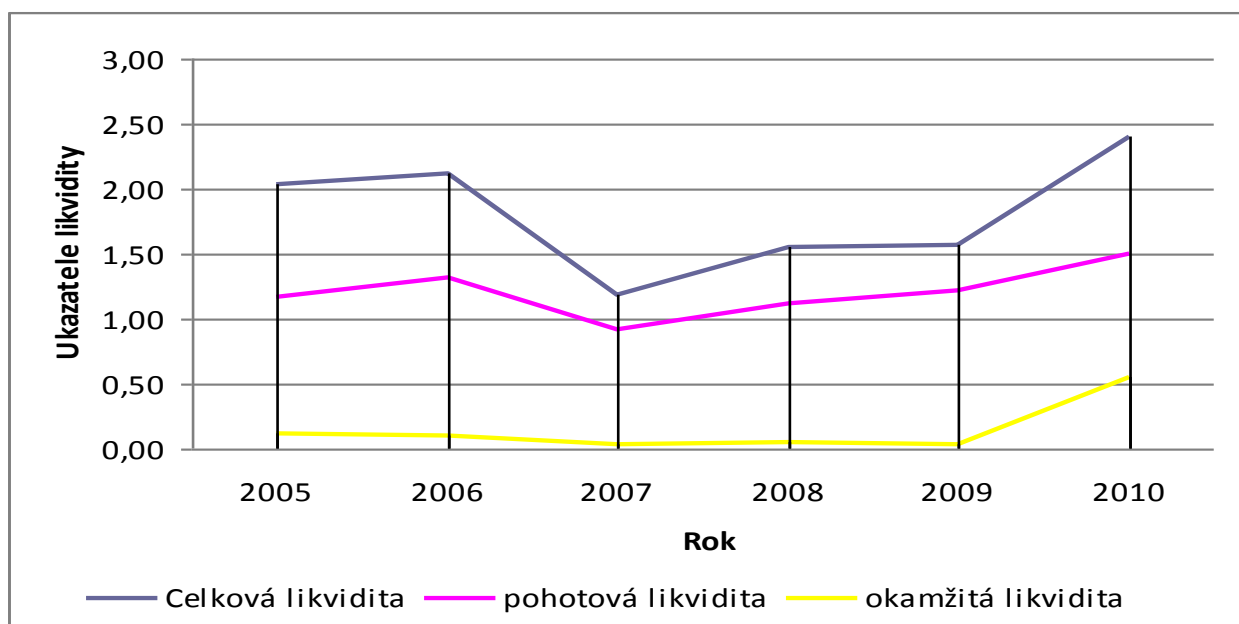
4.1.2 Pohotová likvidita

Ukazatel pohotové likvidity se zaměřuje pouze na pohotové peněžní prostředky a pohledávky, tzn. že oběžná aktiva jsou očištěna o položku zásob. Doporučené rozmezí, ve kterém by se měly výsledné hodnoty této likvidity pohybovat je od 1 do 1.5. Společnost opět dosahuje v každém sledovaném roce optimální hodnoty. V roce 2010 se však hodnota pohotové likvidity zvedla až na 1,49, což je na pomyslné hranici optimálního rozmezí. Negativní vliv na toto zvýšení měla položka krátkodobých bankovních úvěrů, která se oproti předchozímu roku snížila o 12 959 000 Kč, což představuje větší polovinu její hodnoty v roce 2009.

4.1.3 Okamžitá likvidita

Ukazatel okamžité likvidity, neboli pokladní likvidity, bývá nestabilní a slouží většinou pouze k dokreslení úrovně likvidity podniku. Nejnižší uspokojivá hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat okolo 0,2. V Tabulce 4.1 můžeme vidět, že pouze v jednom roce, za sledované období, byla dodržena nejnižší doporučená hodnota, a to v roce 2010, kdy hodnota okamžité likvidity byla 0,55, jelikož došlo k výraznému snížení hodnoty krátkodobých závazků a bankovních úvěrů, a to přibližně o polovinu oproti hodnotě v roce 2009. V ostatních analyzovaných letech byla hodnota ukazatele nízká, jelikož suma pohotových peněžních prostředků (v hotovosti nebo na bankovních účtech) byla velmi nízká, oproti hodnotě krátkodobých závazků a bankovních úvěrů, jenž byla několikanásobně vyšší. V Grafu 4.1 jsou znázorněny křivky výsledných hodnot ukazatelů likvidity.

Graf 4.1 Ukazatele likvidity

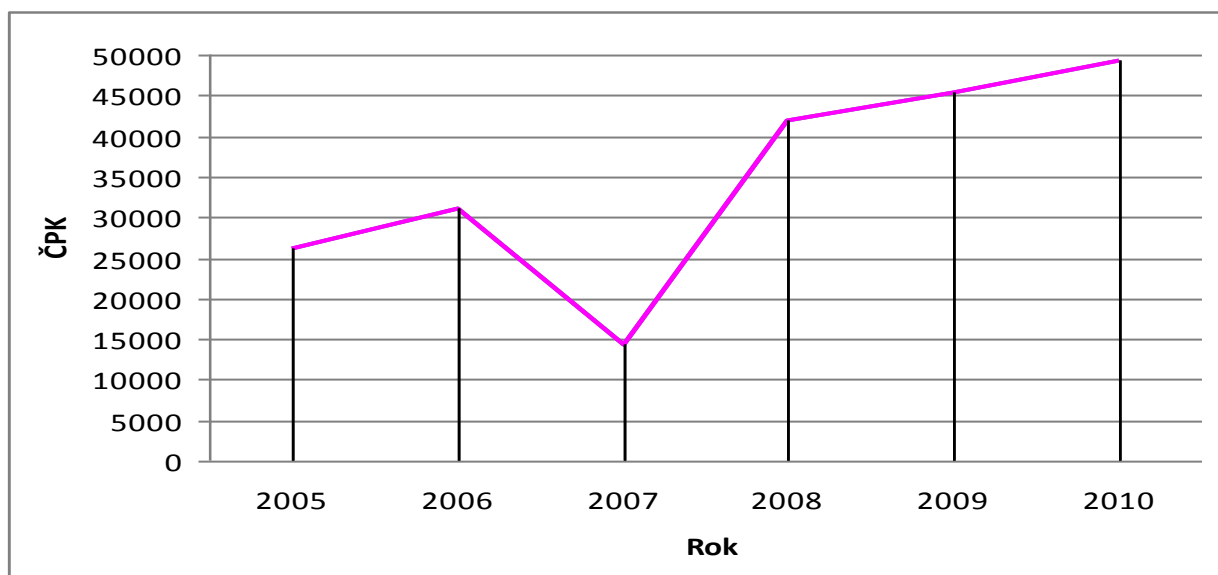

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.4 Ukazatel čistého pracovního kapitálu

Čistý pracovní kapitál představuje část oběžného majetku, která při přeměně na platební prostředky a po úhradě veškerých krátkodobých závazků, může být i nadále použita na různé firemní účely. V Tabulce 4.1 můžeme vidět hodnoty poměrně vysokých čísel. Podnik nevyužívá dostatečně efektivně své zdroje a dochází k překapitalizování, kdy společnost kryje část svých oběžných aktiv dlouhodobými zdroji. Tento stav v podniku není optimální, ovšem nejedná se o nebezpečnou situaci, jako by tomu bylo u podkapitalizování. V roce 2007 čistý pracovní kapitál společnosti vykazuje nejnižší hodnotu 13 582 000 Kč. Od tohoto roku se hodnota ČPK zvyšuje a v roce 2010 dosahuje nejvyšší hodnoty za sledované období, tj. 49 119 000 Kč. V Grafu 4.2 vidíme křivku výsledných hodnot čistého pracovního kapitálu společnosti.

Graf 4.2 Čistý pracovní kapitál

Zdroj: vlastní zpracování

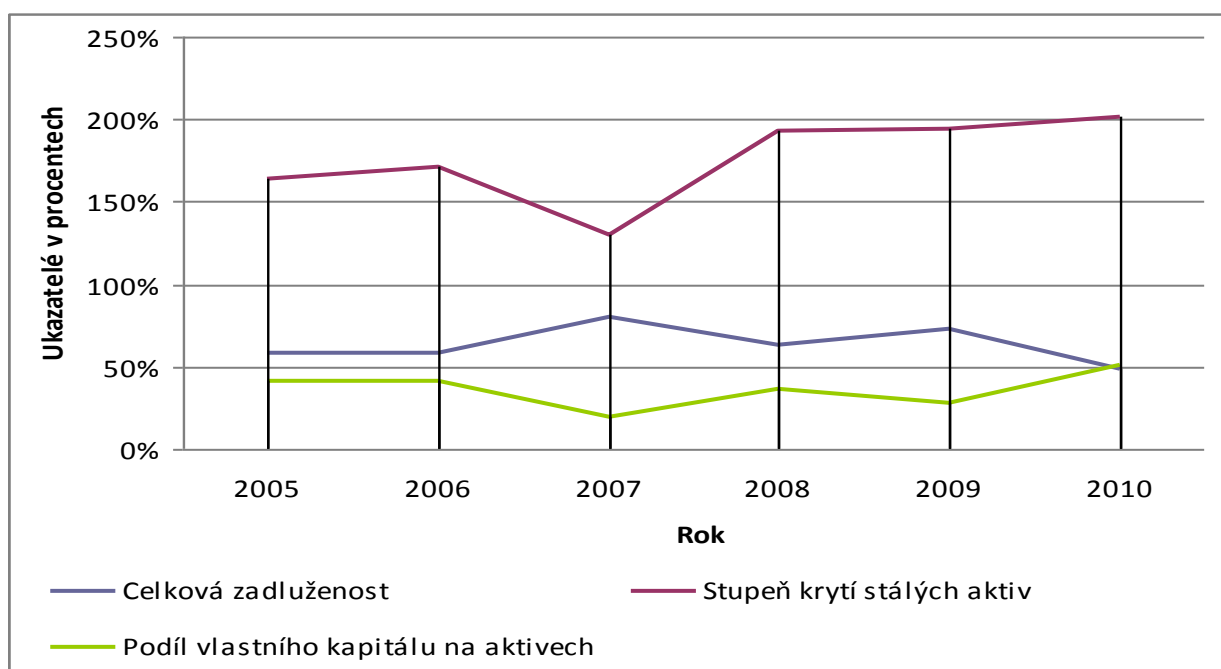
4.2 Ukazatele finanční stability a zadluženosti

Pomocí ukazatelů zadluženosti zjistíme vztah mezi cizími a vlastními zdroji ve společnosti. S růstem zadluženosti klesá finanční stabilita podniku, ovšem není možné, aby každá společnost kryla svá aktiva pouze vlastním kapitálem, popřípadě pouze cizím kapitálem. V následující Tabulce 4.2 je uveden přehled ukazatelů a výsledných hodnot za sledované období od roku 2005 až 2010.

Tabulka 4.2 Ukazatele finanční stability a zadluženosti

Ukazatele	Rok					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Podíl vl. kapitálu na aktivech (v %)	41,06	41,18	19,19	36,43	27,65	50,93
Stupeň krytí stálých aktiv (v %)	163,88	170,55	130,33	192,81	194,20	200,89
Majetkový koeficient (v Kč)	2,44	2,43	5,21	2,75	3,62	1,96
Celková zadluženost (v %)	58,47	58,23	80,37	63,38	72,35	49,06
Zadluženost vlastního kapitálu (v %)	142,40	141,41	418,79	173,99	261,65	96,33
Úrokové krytí (počet krytí)	9,11	17,30	19,54	21,46	28,88	42,75
Úrokové zatížení (v %)	10,98	5,78	5,12	4,66	3,46	2,34

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 4.1 Ukazatele finanční stability a zadluženosti

Zdroj: vlastní zpracování

V Grafu 4.1 jsou zakresleny výsledky ukazatelů celkové zadluženosti, stupně krytí stálých aktiv a podílu vlastního kapitálu na aktivech.

4.2.1 Podíl vlastního kapitálu na aktivech

Podíl vlastního kapitálu na aktivech patří mezi nejdůležitější ukazatele sloužící k porovnávání a hodnocení finanční stability podniku. Pomocí tohoto ukazatele zjišťujeme, do jaké míry je podnik schopen krýt svůj majetek vlastními zdroji. Požadovaný trend ukazatele je rostoucí. Vývoj výsledných hodnot podniku má ovšem kolísavý charakter. V roce 2007 je podíl vlastního kapitálu na aktivech za celé sledované období nejmenší a dosahuje pouze 19,19%. Důvodem této nízké hodnoty je výrazné snížení vlastního kapitálu a nárůst celkových aktiv oproti roku 2006. V roce 2010 je podíl vlastního kapitálu na aktivech nejvyšší, tím i finanční stabilita podniku, a to 50,93%. Příčinou této hodnoty bylo zvýšení vlastního kapitálu a zároveň

výrazné snížení celkových aktiv. Hlavní podíl na snížení celkových aktiv měl oběžný majetek, který oproti roku 2009 poklesl o 37 073 000 Kč. V prvních dvou letech sledovaného období je hodnota ukazatele přibližně na stejné úrovni, okolo 40%. V roce 2008 je podíl vlastního kapitálu na aktivech 36,43% a v roce 2009 tento podíl poklesl na 27,65%, důvodem bylo zvýšení celkových aktiv a snížení vlastního kapitálu.

4.2.2 Ukazatel stupně krytí stálých aktiv

Pomocí tohoto ukazatele zjistíme, v jaké míře je dlouhodobý majetek společnosti financován dlouhodobými zdroji. Obecně platí, že výsledná hodnota by se měla pohybovat nad 100% a je žádoucí rostoucí trend. V průběhu sledovaného období společnost tyto podmínky zcela splňuje. V roce 2007 je hodnota ukazatele nejnižší, a to 130,33%. Důvodem je nárůst hodnoty stálých aktiv a zároveň snížení dlouhodobého kapitálu. Nejvyšší hodnota ukazatele je v roce 2010, a to 200,89%, jelikož došlo k nárůstu dlouhodobého kapitálu, a to nejvíce u položky vlastního kapitálu.

4.2.3 Majetkový koeficient

Tímto ukazatelem vyjadřujeme, kolik korun aktiv připadá na 1 korunu vlastního kapitálu. Žádoucí je stabilní trend. V prvních dvou letech sledovaného období se výsledné hodnoty společnosti vyvíjely stabilně. V roce 2007 došlo ke zvýšení hodnoty na 5,21, důvodem byl nárůst celkových aktiv. V roce 2010 je hodnota ukazatele nejnižší, a to 1,96, což znamená, že na jednu korunu vlastního kapitálu připadá 1,96 Kč aktiv.

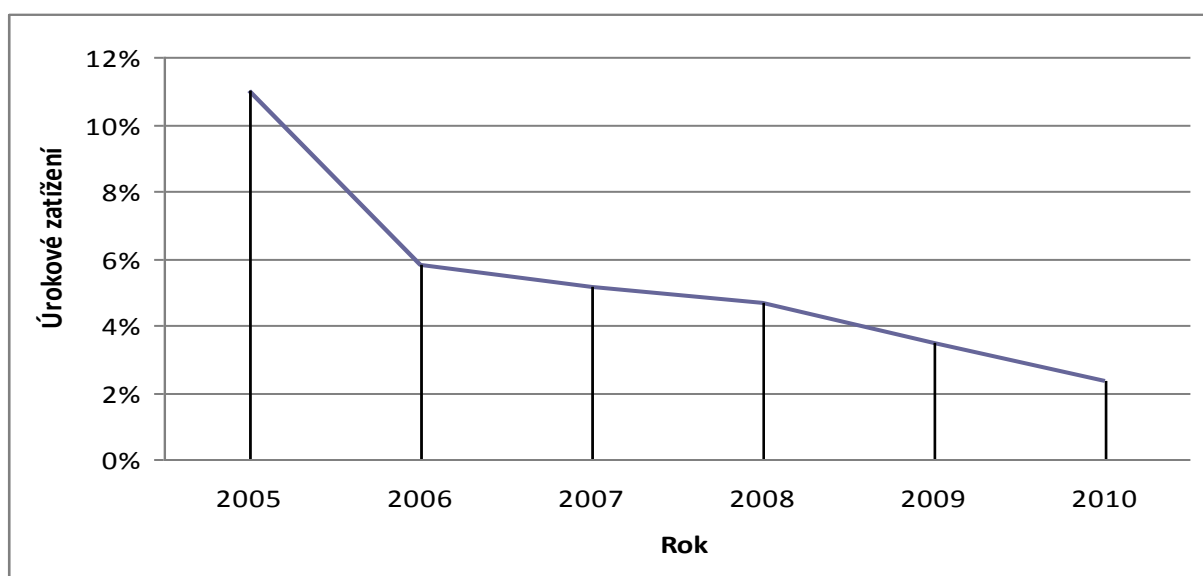
4.2.4 Ukazatel celkové zadluženosti

Ukazatel celkové zadluženosti představuje poměr cizího kapitálu k celkovým aktivům. Tento ukazatel měří velikost podílu věřitelů na celkovém kapitálu, ze kterého je financován majetek společnosti. Čím je vyšší hodnota tohoto ukazatele, tím je věřitelské riziko větší. Podíl by se měl pohybovat okolo 50%. V prvních dvou letech sledovaného období se celková zadluženost firmy pohybovala něco málo přes 58%. V roce 2007 dochází k výraznému zvýšení a celková zadluženost dosahuje 80,37%, což znamená, že celková aktiva společnosti jsou kryta z 80,37% cizími zdroji. Důvodem této vysoké hodnoty je meziroční nárůst cizích zdrojů. Největší podíl na tomto nárůstu mají krátkodobé závazky a bankovní úvěry a výpomoci. V roce 2008 se podíl zadluženosti snížil, vlivem nárůstu celkových aktiv, na 63,38. V dalším roce došlo k zvýšení zadluženosti a v posledním roce sledovaného období zadluženost dosahuje nejnižší hodnoty, a to 49,06%. Společnosti se podařilo splatit většinu dlouhodobých úvěrů a téměř polovinu krátkodobých úvěrů.

4.2.5 Ukazatel úrokového zatížení

Ukazatel vyjadřuje velikost podílu, který odčerpají úroky z vytvořeného výkonu. Hodnota ukazatele by se měla pohybovat maximálně do 100%, jelikož vyšší hodnota by znamenala, že vyprodukovaný zisk nestačí pokrýt sumu úroků. V Grafu 4.2 vidíme, že výsledné hodnoty ukazatele analyzované společnosti jsou malé a není příliš zatížena úroky. V roce 2005 přesahovala hodnota úrokového zatížení 10%, ovšem v dalších letech se ukazatel postupně snižuje. Příčinou tohoto snížení je rostoucí hodnota EBITu. Na konci sledovaného období dosahuje pouhých 2,34%.

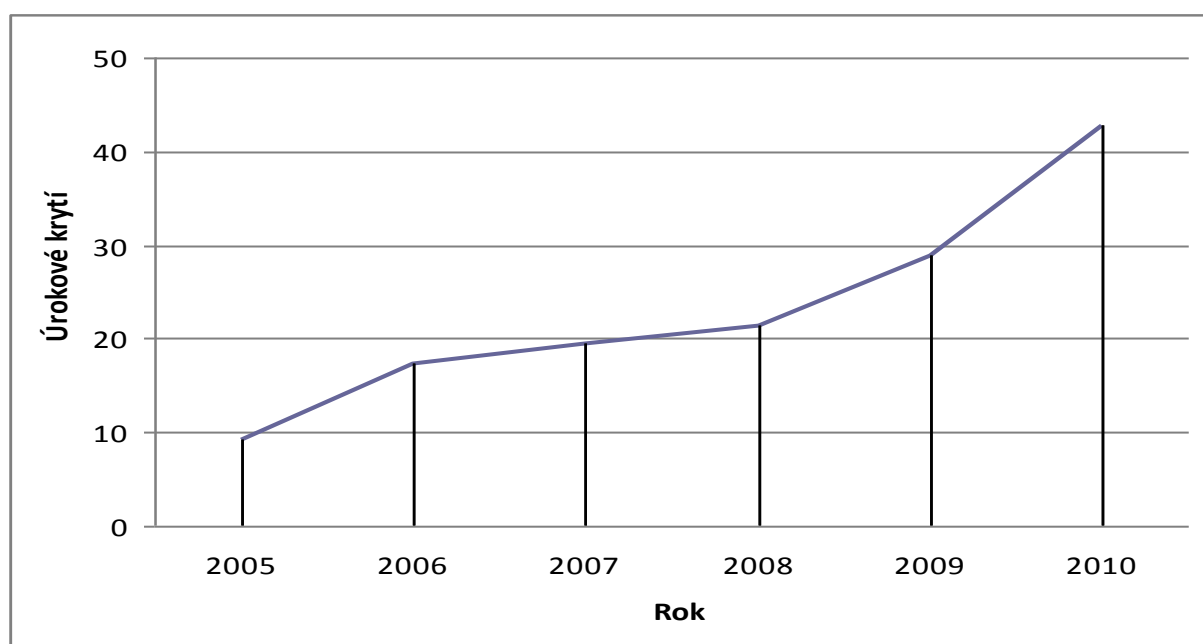
Graf 4.2 Ukazatel úrokového zatížení

4.2.6 Ukazatel úrokového krytí

Pomocí ukazatele úrokového krytí zjistíme, kolikrát mohou být nákladové úroky placeny z EBITu. V Grafu 4.3 můžeme názorně vidět, že počet krytí v průběhu sledovaného období výrazně roste. Rozdíl mezi rokem 2005 a rokem 2010 je 33,88 krytí. Společnost nemá tedy žádný problém pokrýt ze svého EBITu veškeré nákladové úroky, jelikož hodnoty ukazatele jsou nadprůměrné. Příčinou růstu hodnoty tohoto ukazatele je zvyšující se hodnota EBITu.

Graf 4.3 Ukazatel úrokového krytí

Zdroj: vlastní zpracování

4.3 Ukazatele rentability

Pomocí ukazatelů rentability můžeme zjistit, jakým způsobem jsou v podniku zhodnoceny vložené prostředky. Údaje k těmto výpočtům jsou brány z účetních výkazů společnosti, které jsou součástí Přílohy 1, 2 a 3. Následující Tabulka 4.3 obsahuje vybrané ukazatele rentability, které jsou níže jednotlivě rozebrány. Veškeré výpočty ukazatelů rentability jsou uvedeny v Příloze 15.

Tabulka 4.3 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability	Rok						
		2005	2006	2007	2008	2009	2010
ROA	EBIT	8,85%	21,24%	27,77%	29,61%	19,91%	30,37%
	EAT	6,58%	15,83%	19,65%	24,72%	14,20%	24,35%
ROE		14,01%	35,90%	96,09%	64,63%	49,22%	46,63%
ROCE		13,08%	34,56%	73,46%	64,89%	50,86%	55,94%
ROS	EBIT	5,31%	10,81%	14,50%	16,79%	10,49%	14,28%
	EAT	3,51%	7,36%	9,69%	13,13%	7,19%	10,99%
ROC		3,67%	8,14%	11,17%	15,46%	7,97%	12,65%

Zdroj: vlastní výpočty

4.3.1 Rentabilita aktiv (ROA)

Ukazatel rentability aktiv je považován za jeden z klíčových ukazatelů, jelikož jím poměříme zisk se sumou celkových aktiv a nezáleží na tom, jakým způsobem jsou tato aktiva financována. Existuje několik podob ukazatele. V Tabulce 4.3 jsou uvedeny dva způsoby výpočtu rentability aktiv. Dosadíme-li do čitatele EBIT, neboli zisk před úroky a daněmi,

měříme pomocí ukazatele tzv. hrubé produkční síly. Výsledné hodnoty ukazatele za sledované období měly tendenci růst až do roku 2008. Příčinou tohoto růstu je zvyšující se hodnota EBITu, konkrétně položky výsledku hospodaření za běžnou činnost, jejíž hodnota rostla nejrychlejším tempem. V roce 2009 došlo ke snížení hodnoty ukazatele ROA na 19,90%, jelikož se v tomto roce snížila hodnota EBITu a zároveň se zvýšila hodnota celkových aktiv. V roce 2005 je výsledná hodnota ROA na nejnižší úrovni, a to 8,85%, jelikož hodnota EBITu, je v tomto roce nejnižší oproti sumě v ostatních letech.

Pokud v čitateli nahradíme EBIT čistým ziskem (EAT), můžeme sledovat, že se výsledné hodnoty v Tabulce 4.3 sníží o několik procentních bodů v každém roce. Příčinou tohoto poklesu je nižší hodnota čistého zisku oproti EBITu, jelikož hodnota EBITu je zvýšená o zdaněné nákladové úroky. Nejvyšší hodnotu společnost vykazuje v roce 2008 a to 24,72%, jelikož hodnota čistého zisku je v tomto roce v rámci sledovaného období nejvyšší. V dalším roce došlo k propadu přibližně o 10 procentních bodů. Negativní vliv na tento výsledek mělo zvýšení celkových aktiv, konkrétně položky dlouhodobého majetku, jehož hodnota stoupla o 2 932 000 Kč a snížení čistého zisku. V posledním sledovaném roce 2010 se hodnota ukazatele zvýšila na 24,35%, a to z důvodu meziročního nárůstu čistého zisku.

4.3.2 Rentabilita vlastního kapitálu

Pomocí tohoto ukazatele můžeme zjistit celkovou výnosnost vlastních zdrojů podniku. Obecně doporučovaný trend ukazatele je rostoucí. Tento trend byl dodržován v prvních třech letech sledovaného období. V roce 2007 byla výsledná hodnota ukazatele nejvyšší, a to 96,09%, kdy dochází k největšímu zhodnocení vlastního kapitálu během analyzovaných let. Zásadní vliv na tento výsledek měla hodnota vlastního kapitálu, která se oproti předešlému roku snížila téměř o polovinu a také čistý zisk, který se naopak meziročně zvýšil, a to o 9 716 000 Kč. Od roku 2008 dochází ke snižování ukazatele rentability vlastního kapitálu, jelikož se hodnota vlastního kapitálu výrazně převyšuje hodnotu čistého zisku.

4.3.3 Rentabilita dlouhodobých zdrojů

Ukazatel rentability dlouhodobých zdrojů vyjadřuje míru zhodnocení dlouhodobého kapitálu a zároveň nerozlišuje jeho původ, jedná-li se o vlastní nebo cizí kapitál. Žádoucí trend ukazatele je rostoucí. Od počátku sledovaného období do roku 2007 společnost tento trend velmi dobře plnila. Příčinou růstu byla zvyšující se hodnota EBITu. V roce 2008 dochází ke snížení hodnoty ukazatele o 8,57%, jelikož hodnota vlastního kapitálu výrazně vzrostla, a to o 33 183 000 Kč. V roce 2009 se výsledná hodnota ukazatele snížila na 50,86%, jelikož došlo

k výraznějšímu poklesu hodnoty EBITu, než u hodnoty vlastního kapitálu a dlouhodobých zdrojů. V posledním sledovaném roce se hodnota ukazatele přibližně o 5%.

4.3.4 Rentabilita tržeb

Ukazatel rentability tržeb vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb. Nebo-li kolik Kč zisku připadá na jednu Kč tržeb. Stejně jako u ukazatele rentability aktiv i u tohoto ukazatele se můžeme setkat s několika různými podobami výpočtu. Provozní rentabilitu tržeb získáme dosazením EBITu do čitatele zlomku vzorce (2.14). V Tabulce 4.3 můžeme sledovat, že nejprůběžnější hodnotu společnost vykazovala v roce 2008, kdy firma z jedné Kč tržeb dosáhla 16,79 Kč EBITu. V tomto roce došlo k nárůstu EBITu i celkových tržeb. Naopak v roce 2005 byla hodnota ukazatele nejnižší, pouhých 4,81%, jelikož došlo k výraznému nárůstu tržeb a zároveň poklesu EBITu. V letech 2006 a 2009 se hodnota pohybovala okolo 10%. V roce 2010 jsme zaznamenali třetí nejvyšší hodnotu za celé analyzované období a to 14,28%. Celkový vývoj ukazatele rentability tržeb není sice nějak markantně vysoký, ale pro společnost je přijatelný.

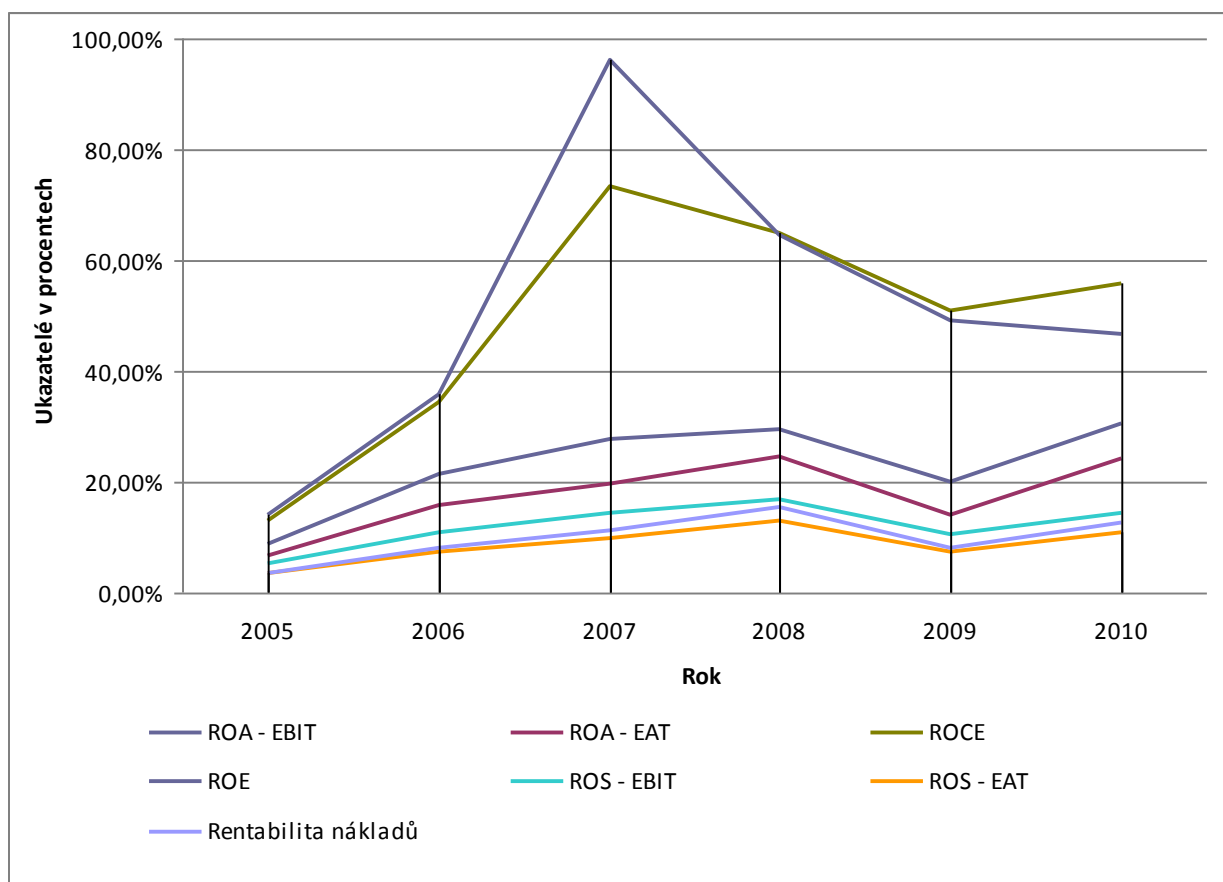
Dosazením čistého zisku do ukazatele místo hodnoty EBITu, dostaneme ziskovou marži, která říká, kolik procent čistého zisku plyne společnosti z jedné koruny tržeb. Tento ukazatel vypočteme pomocí vzorce (2.25). K meziročnímu nárůstu hodnoty ukazatele dochází od počátku sledovaného období do roku 2008, kdy je hodnota ziskové marže nejvyšší, tj. 13,13%, jelikož hodnoty obou sledovaných položek, čistého zisku a tržeb, v tomto období rostly přibližně stejným tempem. V následujícím roce hodnota ukazatele klesne na 7,19%. Důvodem poklesu je meziroční snížení čistého zisku a zároveň zvýšení hodnoty tržeb. Poslední roce 2010 je rentabilita tržeb rovna 10,99%.

4.3.5 Rentabilita nákladů

Pomocí ukazatele rentability nákladů můžeme poměřovat čistý zisk s celkovými náklady. Výsledné hodnoty vyjadřují, kolik Kč čistého zisku podnik obdrží vložením 1 Kč celkových nákladů. V průběhu sledovaného období společnost nejlépe zhodnotila vložené náklady v roce 2008, kdy je hodnota ukazatele nejvyšší a činí 15,85%. Příčinou je vysoká hodnota čistého zisku. Naopak nejmenšího procenta zisku z vložených nákladů se společnost dočkala v roce 2005, a to pouhých 3,84%, jelikož v tomto roce společnost vykazovala nejnižší hodnoty jak čistého zisku tak celkových nákladů. V roce 2009 se výsledná hodnota ROC výrazně snížila, a to z důvodu snížení hodnoty čistého zisku a zároveň zvýšení celkových nákladů.

V Grafu 4.4 můžeme názorně vidět výsledné hodnoty vybraných ukazatelů rentability za analyzované období 2005 – 2010.

Graf 4.4 Vývoj ukazatelů rentability

Zdroj: vlastní zpracování

4.4 Pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu

Hlavním úkolem pyramidové soustavy je postupný rozklad vrcholového ukazatele na jednotlivé dílčí ukazatele a vymezení vlivů a faktorů, které pozitivně nebo negativně působí na daného ukazatele. Rozklad ROE je počítán pomocí metody postupných změn, a to ve dvou úrovních. V první úrovni jsou uvedeny výpočty ukazatele rentability tržeb, obrátky aktiv a podíl vlastního kapitálu na aktivech, neboli finanční páka. Druhá úroveň rozkladu je zaměřena na ukazatele daňové redukce, úrokové redukce a provozní rentability tržeb.

V Tabulce 4.4 je uveden vývoj rentability vlastního kapitálu a jednotlivé hodnoty ukazatelů za celé sledované období od roku 2005 do roku 2010. Všechny výpočty jsou uvedeny v Příloze 16.

Tabulka 4.4 Hodnoty ROE a jeho dílčích ukazatelů

Ukazatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vrcholový ukazatel	ROE	0,1401	0,3590	0,9609	0,6463	0,4922	0,4663
Ukazatele prvního stupně rozkladu	Rentabilita tržeb (Kč)	0,0345	0,0752	0,0963	0,1335	0,0717	0,1117
	Obrat aktiv (počet)	1,6672	1,9658	1,9149	1,7637	1,8974	2,1266
	Finanční páka (Kč)	2,4354	2,4286	5,2108	2,7452	3,6165	1,9635
Ukazatele druhého stupně rozkladu	Daňová redukce (Kč)	0,7302	0,7385	0,6999	0,8339	0,7083	0,8007
	Úroková redukce (Kč)	0,8902	0,9422	0,9488	0,9534	0,9654	0,9766
	Prov. rentabilita T (Kč)	0,0159	0,0423	0,0476	0,0991	0,0386	0,0805

Zdroj: vlastní výpočty

V Tabulce 4.4 můžeme vidět, že hodnoty vrcholového ukazatele rentability vlastního kapitálu v prvních třech letech sledovaného období měly rostoucí tendenci. Nejmenší vliv na tento vývoj měly ukazatele rentability tržeb a obrátka aktiv, jelikož jejich meziroční změny byly malé. Pozitivní vliv na vývoj ROE má finanční páka, která vykazuje během sledovaného období nejvyšších hodnot. V roce 2007 byl meziroční nárůst ukazatele finanční páky dokonce dvojnásobný. Příčinou bylo výrazné zvýšení celkových aktiv a zároveň snížení vlastního kapitálu. Hodnota vlastního kapitálu poklesla o 16 206 000 Kč. Oproti tomu celková aktiva v tomtéž roce vzrostla o 32 445 000 Kč. Největší podíl na tomto zvýšení měla položka dlouhodobého majetku, konkrétně samostatné movité věci a soubory movitých věcí, která vzrostla o 3 702 000 Kč. V roce 2008 hodnota ukazatele ROE klesla na 0,6463. Hlavní negativní vliv na tuto změnu měl ukazatel finanční páky, jehož hodnota se snížila oproti předchozímu roku přibližně na polovinu, a to z důvodu výrazného nárůstu hodnoty vlastního kapitálu. Výsledné hodnoty ukazatele daňové redukce v průběhu období 2005-2010 střídavě rostly a klesaly. Nejvyšších hodnot dosahoval ukazatel v roce 2008, jelikož podnik v tomto roce vykazoval nejvyšší čistý zisk v rámci sledovaného období a zároveň došlo k meziročnímu poklesu u položky daně z příjmů za běžnou činnost. Výsledné hodnoty úrokové redukce v průběhu sledovaného období stále rostly a stejný trend můžeme pozorovat i u provozní rentability, ovšem s výjimkou roku 2009, kdy došlo k zvýšení celkových tržeb a zároveň snížení hodnoty EBITu.

V následujících tabulkách je uveden pyramidový rozklad ukazatele ROE, první a druhé úrovně, za jednotlivá období s příslušným komentářem. Nástin výpočtu tohoto pyramidového rozkladu pomocí metody postupných změn je uveden v Příloze 17.

Tabulka 4.5 Pyramidový rozklad ROE za období 2005-2006

Ukazatele 1. úrovně	Změna	Vliv %	Pořadí
Rentabilita tržeb	0,0407	16,52	1
Obrátka aktiv	0,2986	5,47	2
Finanční páka	-0,0068	-0,10	3
Σ	-	21,89	-
Ukazatele 2. úrovně	Změna	Vliv %	Pořadí
Daňová redukce	0,0083	0,01	3
Úroková redukce	0,0520	0,06	2
Provozní rentabilita	0,0264	1,84	1
Σ	-	1,91	-

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka 4.5 obsahuje výsledné hodnoty pyramidového rozkladu ukazatele ROE za období 2005-2006. Vrcholový ukazatel ROE byl nejvíce kladně ovlivněn rentabilitou tržeb, neboli čistým ziskovým rozpětím, a to až z 16,52%. Hlavní podíl na této změně měl meziroční nárůst zisku o 9 865 000 Kč, jehož příčinou bylo zvýšení tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb. Na druhém místě v důležitosti ukazatele, co do vlivu na změnu ROE, je obrátka aktiv s 5,47%. Třetí místo obsadil ukazatel finanční páky se zápornou hodnotou -0,10%, z důvodu zvýšení položky vlastního kapitálu. V druhé úrovni rozkladu nejvíce ovlivnila ukazatel ROE provozní rentabilita, a to z 1,84%. Příčinou této změny jsou rostoucí celkové tržby a zvýšení ostatních provozních nákladů, což ovlivnilo hodnotu EBITu.

Tabulka 4.6 Pyramidový rozklad ROE za období 2006-2007

Ukazatele 1. úrovně	Změna	Vliv %	Pořadí
Rentabilita tržeb	0,0211	10,07	2
Obrátka aktiv	-0,0509	-1,19	3
Finanční páka	2,7822	51,31	1
Σ	-	60,19	-
Ukazatele 2. úrovně	Změna	Vliv %	Pořadí
Daňová redukce	-0,0386	-0,15	3
Úroková redukce	0,0066	0,02	2
Provozní rentabilita	0,0053	0,35	1
Σ	-	0,21	-

Zdroj: vlastní výpočty

Během období 2006-2007, viz. Tabulka 4.6, má největší vliv na změnu ROE ukazatel finanční páky s hodnotou 51,31%. Příčinou této vysoké hodnoty je zvýšení celkových aktiv, kdy největší podíl na této změně mají oběžná aktiva, konkrétně krátkodobé pohledávky, a výrazné snížení vlastního kapitálu, a to v porovnání s předcházejícím rokem o 16 206 000 Kč. Druhým významným ukazatelem je rentabilita tržeb, který ovlivnil změnu ROE z 10,07%. Negativní vliv v tomto období měla obrátka aktiv, jejíž hodnota byla ovlivněna zvýšením celkových aktiv. Záporný vliv měl také ukazatel daňové redukce, z důvodu nárůstu čistého zisku. Z druhé úrovně

rozkladu má největší vliv na ukazatel ROE provozní rentabilita, a to 0,35%, jejíž hodnota se oproti předešlému roku mírně zvýšila, díky rostoucím tržbám.

Tabulka 4.7 Pyramidový rozklad ROE za období 2007-2008

Ukazatele 1. úrovně	Změna	Vliv %	Pořadí
Rentabilita tržeb	0,0372	37,12	3
Obrátka aktiv	-0,1513	-10,52	2
Finanční páka	-2,4656	-58,05	1
Σ	-	-31,46	-
Ukazatele 2. úrovně	Změna	Vliv %	Pořadí
Daňová redukce	0,1340	0,61	2
Úroková redukce	0,0046	0,02	3
Provozní rentabilita	0,0515	4,09	1
Σ	-	4,72	-

Zdroj: vlastní výpočty

V tomto období 2007-2008 měli dva ukazatele záporný vliv na změnu ROE a zapříčinily tak jeho meziroční pokles o 31,46%. Největší podíl na tomto snížení měl ukazatel finanční páky se záporným vlivem okolo 58%. V roce 2008 došlo sice ke zvýšení celkových aktiv, ovšem nebylo dostatečné, jelikož vlastní kapitál narostl téměř dvojnásobně oproti jeho hodnotě v předcházejícím roce 2007. Příčinou negativního vlivu obrátky aktiv je docela výrazné zvýšení položky celkových aktiv o 27 460 00 Kč. Největší kladný vliv na změnu ROE měl ukazatel rentability tržeb, a to 37,12%. V druhé úrovni rozkladu je patrné, že největší vliv na snížení hodnoty finanční páky měla hodnota provozní rentability tržeb, kterou ovlivnilo zvýšení celkových nákladů. Velmi nepatrný vliv na ukazatel ROE, a to 0,05% měl ukazatel úrokové redukce.

Tabulka 4.8 Pyramidový rozklad ROE za období 2008-2009

Ukazatele 1. úrovně	Změna	Vliv %	Pořadí
Rentabilita tržeb	-0,0618	-29,90	1
Obrátka aktiv	0,1337	2,63	2
Finanční páka	0,8713	11,86	3
Σ	-	-15,41	-
Ukazatele 2. úrovně	Změna	Vliv %	Pořadí
Daňová redukce	-0,1256	-1,19	2
Úroková redukce	0,0120	0,08	3
Provozní rentabilita	-0,0605	-4,14	1
Σ	-	-5,24	-

Zdroj: vlastní výpočty

V období 2008-2009, viz. Tabulka 4.8, můžeme vidět, že v první úrovni rozkladu měl na snížení ukazatele ROE negativní vliv ukazatel rentability tržeb, jelikož jeho hodnota byla záporná, a to 29,90%. Důvodem bylo meziroční snížení čistého zisku. I když v tomto období došlo k mírnému zvýšení celkových tržeb, nebyla tato změna dostatečná, aby pokryla růst

nákladů, konkrétně výkonové spotřeby a osobních nákladů. Pozitivní vliv na změnu ROE měli ukazatele finanční páky a obrátky aktiv, ovšem i přesto výsledná meziroční změna ukazatele ROE vyšla v záporných číslech, a to -15,41%. Kladný vliv na hodnotu ukazatele finanční páky mělo snížení vlastního kapitálu a na obrátku aktiv výraznější nárůst tržeb oproti celkovým aktivům. I v druhé úrovni rozkladu dosáhla celková změna ROE záporných hodnot. Příčinou tohoto negativního vlivu je ukazatel provozní rentability a daňová redukce, jelikož v tomto roce došlo ke snížení čistého zisku z důvodu zvýšení celkových nákladů. Pouze ukazatel úrokové redukce měl kladný vliv na změnu ROE, avšak tento vliv je velmi malý, pouhých 0,08%. Obecně v tomto období došlo k poklesu hodnoty rentability vlastního kapitálu, a to v první úrovni přes 15% a v druhé úrovni téměř o 6%.

Tabulka 4.9 Pyramidový rozklad ROE za období 2009-2010

Ukazatele 1. úrovně	Změna	Vliv %	Pořadí
Rentabilita tržeb	0,0399	27,40	1
Obrátka aktiv	0,2292	9,26	2
Finanční páka	-1,6530	-39,25	3
Σ	-	-2,60	-
Ukazatele 2. úrovně	Změna	Vliv %	Pořadí
Daňová redukce	0,0924	0,34	2
Úroková redukce	0,0112	0,03	3
Provozní rentabilita	0,0420	3,28	1
Σ	-	3,66	-

Zdroj: vlastní výpočty

V posledním sledovaném období, viz. Tabulka 4.9, došlo oproti předchozímu období, převážně ke kladným změnám v rozkladu ukazatele ROE. Největší pozitivní vliv na změnu ROE měl ukazatel rentability tržeb, a to 27,4%. Příčinou je i zvýšení provozní rentability o 3,28%, které je ovlivněno meziročním nárůstem čistého zisku díky snížení nákladů, konkrétně položky výkonové spotřeby. Druhý největší vliv měl ukazatel obrátky aktiv, u kterého došlo ke snížení celkových aktiv. Důvodem tohoto poklesu je snížení hodnoty položky krátkodobých pohledávek, téměř o polovinu, na 32 551 000 Kč, oproti roku 2009, kdy suma krátkodobých pohledávek činila 90 625 000 Kč. Ukazatel finanční páky měl v tomto období velmi negativní vliv na změnu vrcholového ukazatele ROE. Příčinou je právě ono snížení hodnoty celkových aktiv a naopak zvýšení hodnoty vlastního kapitálu o více než 20 mil.Kč. Celkově je tedy změna v první úrovni rozkladu ROE záporná. V druhé úrovni rozkladu mají všichni tři ukazatele pozitivní vliv na změnu ROE. Největšího vlivu dosáhl ukazatel provozní rentability z důvodu zvýšení hodnoty EBITu podniku. Vyšší hodnoty EBITu je dosaženo díky snížení výkonové spotřeby, a to položky spotřeby materiálu a energie. Vliv daňové redukce je okolo 1% a vliv úrokové redukce pouhých 0,09%.

4.5 Hodnocení finanční analýzy

Finanční analýza společnosti Pars Komponenty s.r.o je provedena pomocí ukazatelů likvidity, zadluženosti, rentability a pyramidového rozkladu rentability vlastního kapitálu. Také byla provedena horizontální a vertikální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Veškeré informace pro tyto výpočty byly získány z účetních výkazů společnosti za období 2005 – 2010.

Z horizontální a vertikální analýzy vyplývá, že meziroční změny celkových aktiv podniku v průběhu sledovaného období měly klesající tendenci. Důvodem bylo snižování hodnoty dlouhodobého hmotného majetku. Celková oběžná aktiva do roku 2008 sice rostla, ovšem v dalších dvou letech sledovaného období dochází k poklesu hodnoty. Nejvýznamnější podíl na celkových aktivech má oběžný majetek a největší podíl oběžného majetku připadá položce krátkodobých pohledávek. Pasiva podniku se vyvíjela stejným tempem jako celková aktiva. Výraznou meziroční změnu jsme zaznamenali u položky vlastního kapitálu, kdy v roce 2008 došlo k nárůstu o 128,58%. V rámci pasiv největší podíl připadá cizím zdrojům. Z položek cizích zdrojů připadá největší podíl dvou položkám, a to krátkodobým závazkům a bankovním úvěrům a výpomocí. Podíly těchto dvou položek se v průběhu období 2005 – 2010 střídavě snižovaly a zvyšovaly. Na celkových nákladech má největší podíl výkonová spotřeba, konkrétně položka spotřeby materiálu a energie. Co se týče výnosů, hlavní podíl připadá tržbám za prodej vlastních výrobků a služeb, který činí téměř okolo 99%.

Výsledné hodnoty ukazatele celkové a pohotové likvidity dosahují téměř po celé sledované období doporučených hodnot, a proto můžeme říci, že je podnik během sledovaného období likvidní a nemá s likviditou problémy. U celkové a pohotové likvidity je výjimkou rok 2007, kdy hodnoty klesly pod doporučenou spodní hranici. Ovšem výsledné hodnoty okamžité likvidity nedosáhly až do roku 2009 ani na doporučovanou nejnižší hodnotu. Výjimkou byl rok 2010, kdy došlo ke splacení většiny krátkodobých bankovních úvěrů a snížení hodnoty krátkodobých závazků natolik, že společnost v tomto roce vykazovala okamžitou likviditu v hodnotě 0,5. Velmi nízká hodnota okamžité likvidity je způsobena nižší hodnotou položek pohotových platebních prostředků. Položka krátkodobých bankovních úvěrů má poměrně vysokou hodnotu, proto by se měl analyzovaný podnik snažit v rámci svých možností co nejvíce tyto krátkodobé bankovní úvěry snižovat a zajistit si tak vyšší likviditu.

Hodnoty čistého pracovního kapitálu jsou poměrně vysoké a proto dochází v podniku k překapitalizování, což značí, že společnost používá konzervativní způsob řízení, kdy část krátkodobých oběžných aktiv je financována dlouhodobým kapitálem. Společnost se tedy zaměřuje na stabilitu a jistou solventnost. Tato situace v podniku není škodlivá, ale společnost by se měla více zaměřit na zlepšení využívání svého cizího kapitálu.

Celková zadluženost se v prvních dvou letech sledovaného období pohybuje okolo 58%, což je uspokojivé číslo. Ovšem v roce 2007 jsou celková aktiva společnosti kryta z 80% cizími zdroji. Tato velmi vysoká hodnota je způsobena nárůstem krátkodobých bankovních úvěrů. Od roku 2008 se společnosti daří tyto úvěry splácet a celková zadluženost se začala snižovat. V letech 2007, 2008 a 2009 výsledné hodnoty zadluženosti vlastního kapitálu nejsou příliš příznivé. V roce 2007 tato zadluženost je na nejvyšší úrovni, kvůli velkému nárůstu krátkodobých závazků. Na tuto situaci v podniku mohla mít podstatný vliv i tehdejší celosvětová krize, která začala v roce 2008. Hodnoty zadluženosti vlastního kapitálu jsou velmi vysoké a pouze v posledním roce sledovaného období podnik splňuje žádoucí trend, kdy hodnota tohoto ukazatele leží v rozmezí 80-120%, a to konkrétně 96,33%. Příčinou této přijatelné hodnoty je výrazné meziroční snížení hodnoty cizích zdrojů a zároveň zvýšení hodnoty vlastního kapitálu. Nejvyšší zadluženost vlastního kapitálu společnost vykazuje v roce 2007, a to 418,79%. Důvodem této vysoké hodnoty je téměř dvojnásobný nárůst cizích zdrojů, konkrétně položek krátkodobých závazků, a snížení vlastního kapitálu.

Vývoj hodnot ukazatelů rentability měl v čase obecně rostoucí tendenci. Od roku 2005 do roku 2008 jednotlivé hodnoty postupně rostly, avšak v roce 2009 došlo k poklesu u všech ukazatelů rentability. Došlo sice k mírnému zvýšení tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb, ovšem k výraznějšímu nárůstu u celkových nákladů a tím byl ovlivněn čistý zisk, který se v tomto roce podstatně snížil. V posledním sledovaném roce dochází k opačné situaci. Hodnota tržeb mírně klesá a u hodnoty celkových nákladů pozorujeme výrazné snížení, což způsobilo příznivou změnu čistého zisku, který vzrostl o 8 362 000 Kč. Nejvyšší hodnotu vykazoval ukazatel rentability vlastního kapitálu, a to 96,09%. Druhé nejvyšší hodnoty dosahoval ukazatel rentability dlouhodobých zdrojů, a 73,46%. Naopak nejnižší hodnoty dosahovaly ukazatele rentability tržeb a rentability nákladů, která se pohybovala okolo 3,5%.

Z výsledků pyramidového rozkladu rentability vlastního kapitálu jsme zjistili, že největší vliv na vývoj ukazatele rentability má ukazatel rentability tržeb, neboli čisté ziskové rozpětí. Z čehož můžeme usoudit, že velikost ukazatele rentability společnosti je ovlivněna, v rámci sledovaného období, hodnotou tržeb a celkových nákladů. Druhý největší podíl na změně rentability má ukazatel finanční páky, který se skládá z celkových aktiv a vlastního kapitálu.

Obecně můžeme říci, že společnost je zdravá, ovšem větší důraz by měla klást na snížení zadluženosti a zvýšení rentability.

5. Závěr

Cílem bakalářské práce bylo provedení finanční analýzy společnosti Pars Komponenty, s.r.o. v průběhu období 2005-2010 a na základě zjištěných výsledků zhodnotit finanční situaci podniku.

V teoretické části byla popsána podstata finanční analýzy, její uživatelé, zdroje informací a základní metody, jimiž jsou horizontální a vertikální analýza. Součástí této kapitoly je také popis jednotlivých poměrových ukazatelů finanční analýzy, kterými jsou ukazatele likvidity, finanční stability a zadluženosti a rentability. V závěru této části byl popsán pyramidový rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu a metoda postupných změn.

Třetí kapitola byla věnována základní charakteristice vybrané společnosti, seznámením s její historií, vývojem a podnikatelskou činností. Dále byla provedena horizontální a vertikální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty.

V praktické části byl proveden rozbor finanční situace podniku pomocí poměrových ukazatelů finanční analýzy. Vybrány byli ukazatele finanční stability a zadluženosti, likvidity a rentability. Byl také proveden pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu pomocí metody postupných změn. Pomocí tohoto rozkladu jsme mohli určit velikost vlivu jednotlivých dílčích ukazatelů na vrcholový ukazatel. Závěrem kapitoly je uvedeno shrnutí dosažených výsledků finanční analýzy.

V průběhu sledovaného období dosahuje podnik uspokojivých výsledků. Společnost by se ovšem měla zaměřit na splácení krátkodobých bankovních úvěrů, aby snížila svou zadluženost, a na zvyšování rentability. Po celé období společnost Pars Komponenty, s.r.o. dosahovala poměrně vysokého zisku a i po celosvětové ekonomické krizi, která proběhla v roce 2008, si zachovala své dobré postavení na trhu.

Seznam literatury

Knižní publikace

1. DLUHOŠOVÁ, Dana a kol. *Finanční řízení a rozhodování*. 3. upravené vyd. Praha: EKOPRESS, s.r.o. 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2
2. GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. Vyd. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
3. KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Manažerské finance*. 2. Přepřacované a rozšířené vyd. Praha: C. H. Beck, 2007. 745 s. ISBN 978-80-7179-903-0.
4. KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.
5. RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. Aktualizované vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2008, 120s. ISBN 978-80-24-81-2.
6. RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2010. 144 s. ISBN 978-80-247-3308-1.
7. VALACH, Josef a kol. *Finanční řízení podniku*. 1. Vyd. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 1997. 247 s. ISBN 80-901991-6-X.

Elektronické publikace

8. OBCHODNÍ REJSTŘÍK. *Výroční zpráva r. 2005 vč. Úč. Z., §66a/9, au společnosti Pars Komponenty, s.r.o.* [online]. [cit. 2012-02-13] Dostupný z WWW: <http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentDetail&vypisListiny.@slCis=800099169&vypisListin.@cEkSub=331529>>
9. OBCHODNÍ REJSTŘÍK. *Výroční zpráva roku 2006 společnosti Pars Komponenty, s.r.o.* [online]. [cit. 2012-02-13] Dostupný z WWW: <http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentDetail&vypisListiny.@slCis=800159709&vypisListin.@cEkSub=331529>
10. OBCHODNÍ REJSTŘÍK. *Rozvaha 2007 společnosti Pars Komponenty, s.r.o.* [online]. [cit. 2012-02-13] Dostupný z WWW: <http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentDetail&vypisListiny.@slCis=800159709&vypisListin.@cEkSub=331529>>
11. OBCHODNÍ REJSTŘÍK. *Výkaz zisku a ztráty 2007 společnosti Pars Komponenty, s.r.o.* [online]. [cit. 2012-02-13] Dostupný z WWW: <http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentDetail&vypisListiny.@slCis=800194995&vypisListin.@cEkSub=331529>>
12. OBCHODNÍ REJSTŘÍK. *Příloha k účetní závěrce 2007 společnosti Pars Komponenty, s.r.o.* [online]. [cit. 2012-02-13] Dostupný z WWW: <http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentDetail&vypisListiny.@slCis=800194996&vypisListin.@cEkSub=331529>>

13. OBCHODNÍ REJSTŘÍK. *Účetní závěrka 2008 včetně příloh společnosti Pars Komponenty, s.r.o.* [online]. [cit. 2012-02-13] Dostupný z WWW:
<<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentDetail&vypisListiny.@slCis=800269555&vypisListin.@cEkSub=331529>>
14. OBCHODNÍ REJSTŘÍK. *Účetní závěrka 2009 včetně příloh společnosti Pars Komponenty, s.r.o.* [online]. [cit. 2012-02-13] Dostupný z WWW:
<<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentDetail&vypisListiny.@slCis=800327108&vypisListin.@cEkSub=331529>>
15. OBCHODNÍ REJSTŘÍK. *Účetní závěrka 2010 včetně příloh společnosti Pars Komponenty, s.r.o.* [online]. [cit. 2012-02-13] Dostupný z WWW:
<<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentDetail&vypisListiny.@slCis=800340556&vypisListin.@cEkSub=331529>>
16. PARS KOMPONENTY, s.r.o. *O společnosti Pars Komponenty, s.r.o.* [online]. [cit. 2011-010-26] Dostupný z WWW:
<<http://www.parskomponenty.cz/>>

Seznam zkratk

ČPK	čistý pracovní kapitál
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
EAT	čistý zisk
EBIT	zisk před úroky a zdaněním
EBT	zisk před zdaněním
FV	finanční výsledek
Kč	koruna česká
N/A	není definováno
NPO	náklady příštích období
OA	oběžná aktiva
PV	provozní výsledek
ROA	rentabilita aktiv
ROC	rentabilita
ROCE	rentabilita dlouhodobých zdrojů
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
SMV a SMV	samostatné movité věci a soubory movitých věcí
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
T	tržby
tis.	tisíc
tj.	to je
tzv.	tak zvaný
ÚO	účetní období
VH	výsledek hospodaření
VK	vlastní kapitál
ZC	zůstatková cena

Prohlášení o využití výsledků diplomové (bakalářské) práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3)
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu, s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....

jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha 1	Rozvaha za období 2005-2010 – aktiva
Příloha 2	Rozvaha za období 2005-2010 – pasiva
Příloha 3	Výkaz zisku a ztráty za období 2005-2010
Příloha 4	Horizontální analýza aktiv v absolutním vyjádření za období 2005-2010
Příloha 5	Horizontální analýza pasiv v absolutním vyjádření za období 2005-2010
Příloha 6	Horizontální analýza aktiv v relativním vyjádření za období 2005-2010
Příloha 7	Horizontální analýza pasiv v relativním vyjádření za období 2005-2010
Příloha 8	Horizontální analýza VZZ v absolutním vyjádření za období 2005-2010
Příloha 9	Horizontální analýza VZZ v relativním vyjádření za období 2005-2010
Příloha 10	Vertikální analýza aktiv za období 2005-2010
Příloha 11	Vertikální analýza pasiv za období 2005-2010
Příloha 12	Vertikální analýza výnosů a nákladů za období 2005-2010
Příloha 13	Výpočet ukazatelů likvidity a ČPK
Příloha 14	Výpočet ukazatelů zadluženosti
Příloha 15	Výpočet ukazatelů rentability
Příloha 16	Rozklad rentability vlastního kapitálu
Příloha 17	Nástin výpočtu rozkladu ROE podle metody postupných změn